

Laodisia — Nke Mbụ

Amụma Aizaja Banyere Ikpe Mbibi Maka Ndagwurugwu nke Ọhụụ

Jeff Pippenger

2023-08-14

Ibu arọ nke ndagwurugwu ọhụụ. Gini na-eme gi ugbo a, nke mere i ji arigoro kpmkpam n'elu ulo? Gi onye juputara n'ogbaaghara, obodo ogba aghara, obodo juputara n'onu: ndi e gburu n'etiti gi abughị ndi e ji mma agha gbuo, ha alaghikwa n'agha n'iyi. Ndi ochichi gi niile agbakapula onu, ndi na-agba uta ejidela ha n'agbu: ndi niile a huru n'ime gi ka ejikotara onu, bu ndi gbapuru oso site n'ebe di anya. N'ihia ya ka m kwuru, Wepu anya n'ebe m no; aga m akwa akwa nke ukwu, adogbula onwe unu n'ikasị m obi, n'ihia mbibi nke ada nke ndi m. N'ihia na o bu ubochi nsogbu, na nke azoziago, na nke mgbagwoju anya site n'aka Onyenwe anyi Chineke nke usuu ndi agha n'ndagwurugwu ọhụụ, nke ikwatu mgbidi, na nke iti mkpu ruo n'ugwu. Aisaja 22:1-5.

N'akwukwo Aizaya, a huru okwu ahụ bu "ibu arọ" ugboro iri na asato. Iri na otu n'ime nrutu aka ndi ahụ na-akowaputa amuma nke mbibi ozugbo, ebe nrutu aka asaa ndi ozo na-ezo aka n'ibu arọ dika ihe a na-eburu n'ubu. Naani otu n'ime nrutu aka ndi a sughariri dika "ibu arọ" na-anochi anya ihe a na-eburu n'ubu ma burukwa amuma nke mbibi. Ebumnuche m bu ilekwasi anya n'otu nrutu aka ahụ nke bu okwu Hibru nke na-akowa ihe a na-eburu, ma burukwa amuma nke mbibi; ya mere, ana m akowaputa odiche ahụ site na mmalite, o bu ezie na anyi agaghị alaghachi n'eziokwu ndi a ruo n'oge ozo.

Isi nke a adighi edoghi anya banyere nkowa nke "ndagwurugwu ọhụụ," n'ihia na a kowara ya dika "Obodo Devid," ma kwa dika "Jerusalem." Ndagwurugwu ọhụụ ahụ bu ntuka nye Adventizim Laodisia n'oge akuko ihe mere eme nke amaokwu isii ikpezu nke Daniel iri na otu. Aizaya toro ntala nke onodu a nke mbibi a site n'akuko ihe mere eme e gosiri n'isi nke iri abuo, site n'ikowa mmeri nke eze Asiria ji nwayoo nwayoo merie uwa, bu onye zitere onye ndu agha aha ya bu Tatan ka o ga jide otu obodo di n'Ijpt a na-akpo Ashdod.

A na-akowa iwu Sonde na Daniel iri na otu amaokwu iri anọ na otu, ma o na-akowaputa otu ato ndi "na-agbanahu" aka nke ndi ukochukwu Pope n'oge iwu Sonde.

N'afọ Taatan biarutere Ashadu, (mgbe Sagon, eze Asiria, zitere ya,) o wee luso Ashadu ogo, merie ya, werekwa ya; n'oge ahụ ka Onyenwe anyi siri n'onu Aizaja nwa Emoz kwuo, si, Gaa, topu akwa ikwa-akwa ahụ n'ukwu gi, yipukwa akpukpo ukwu gi n'ukwu gi. O wee mee otu ahụ, na-aga oto, na-ejekwa ukwu efu. Onyenwe anyi wee si, Di ka ohu m Aizaja sirila jee oto na ukwu efu afọ ato ka o buru ihe iriba ama na ihe itunanya megide Ijpt na megide Itiopia; otu a ka eze Asiria ga-eduru ndi Ijpt n'agha dika ndi mkporo, na ndi Itiopia dika ndi a dotara n'agha, ndi ntorobia na ndi agadi, ha na-aga oto na ukwu efu, obuna ka e kpughechara ike ha, ka ihere wee buru nke Ijpt. Ha ga-atu ujo, mee kwa ihere n'ihia Itiopia, bu olileanya ha, na n'ihia Ijpt, bu otuto ha. Onye bi n'agwaetiti a ga-asikwa n'ubochi ahụ, Lee, otu a ka olileanya anyi di, ebe anyi na-agbaga maka enyemaka ka e wee naputa anyi n'aka eze Asiria: anyi onwe anyi

ga-esi kwa olee otú gbanahụ? Aizaja 20:1–6.

Ajuju ndi bi n'agwaetiti ahụ welitere bu otú ha ga-esi gbanahụ eze Asiria, onye a na-anochikwakwa anya di ka eze nke ugwu n'ime Daniel iri na otu.

Ọ ga-abatakwa n'ala ahụ di ebube, a ga-akwatuokwa otutu mba: ma ndi a ga-agbanahụ n'aka ya, ya bu, Edom, na Moab, na ndi isi nke umu Amon. Daniel 11:41.

N'amaokwu a, a na-akowaputa iwu ubochi Sonde di na United States, ma e nwekwara ufodu ntakiri odiche putara ihè n'akuku amaokwu Daniel nke kwesiri ka e lebara anya. E nwere amaokwu ato n'usoro n'ime Daniel iri na otu, amaokwu iri anọ ruo iri anọ na ato, nke ha niile na-akowaputa "mba." N'amaokwu iri anọ, mba ndi na-anochi anya Soviet Union mbu ka e papacy na United States sachapuru n'afọ 1989. Ndi oko akuko ihe mere eme nke oge a na-akwado eziokwu a.

Mgbe ahụ n'amaokwu nke iri anọ na abuo, anyi huru okwu ahụ bu "mba di iche iche" ka o na-anochi anya mba niile nke uwa a, dika eze nke ugwu (ndi popu) si ejide Ijpt, nke na-anochi anya uwa dum. Nke ahụ bu otu n'ime nkowa ya di ntakiri. Nke ozo n'ime nkowa abuo ahụ m na-ekwu maka ya n'amaokwu ato ahụ metutara okwu ahụ bu "igbanahụ" n'amaokwu nke iri anọ na otu, ma ozokwa n'amaokwu nke iri anọ na abuo. Ha bu okwu Hibru abuo di iche iche, o bu ezie na a sughariri ha abuo dika "igbanahụ." Okwu Hibru a sughariri dika "igbanahụ" n'amaokwu nke iri anọ na abuo putara na a naghị ahụ mgbaputa obula, n'ihì na mgbe "ndi eze iri ahụ," ndi na-anochi anya Mba Ndi Di n'Otu, kwekorita inye ochichi ha nke otu uwa n'okpuru njikwa nke anu ohia popu ahụ, enweghi mgbapu o bula—enweghi nnaputa.

Mpi iri ahu iri i huru bu ndi eze iri, ndi na-anatabeghi alaeze ugbo a; ma ha na-anata ike dika ndi eze otu awa ha na anu ohia ahụ no. Ndi a nwere otu obi, ha ga-enyekwa anu ohia ahụ ike na ochichi ha. Ndi a ga-alu Akwukwo ahụ ugu, ma Akwukwo ahụ ga-emeri ha: n'ihì na o bu Onyenwe ndi nwenu, na Eze ndi eze: ndi nokwa n'ebe o no bu ndi a kporo, na ndi a hoputara, na ndi kwesiri ntukwasì obi. O wee si m, Mmiri ndi ahụ i huru, ebe akwuna ahụ no odu, bu ndi mmadu, na igwe mmadu di ukwu, na mba di iche iche, na asusu di iche iche. Mpi iri ahụ i huru n'ahụ anu ohia ahụ, ndi a ga-akpo akwuna ahụ asi, ha ga-emekwa ka o buru onye a togboro n'efu na onye gba oto, ha ga-eripia anu ahụ ya, ma werekwa oku kpo ya oku. N'ihì na Chineke etinyewo n'obi ha ime uche ya, na ikwekorita, na inye alaeze ha nye anu ohia ahụ, ruo mgbe okwu Chineke ga-emezu. Mkpughe 17:12–17.

A na-ekwuputa "ndi eze iri" a ugoro ugoro n'Okwu Chineke, ma n'akuko Ilaija, Ehab, eze Izrel, bu isi nke ebo iri, o wee luo Jezebel. Jezebel bu ofis popu n'oge ogwugwu nke uwa, Ilaija bu ndi ozi nke ozi mmuo ozi nke ato, Ehab kwa bu isi nke njiko nke ndi eze iri. Ehab na-anochi anya United States dika onye ndu nke United Nations n'akuko ihe mere eme amuma nke iwu Uka. Mgbe Asiria jidere Ijpt, eze ugwu ahụ di na Daniel 11:42 ka amanyechara ndi eze iri ahụ ikweta inyefe alaeze ha n'aka ike popu.

"Ka anyi na-abiaru nsogbu ikpeazu ahụ nso, o di oké mkpa ka nkweko na idi n'otu diri n'etiti ndi oru Jehova ji aru oru Ya. Uwa juputara n'oké ifufe na agha na esemokwu. Ma n'okpuru otu isi—ike pope—ndi mmadu ga-ejikota onwe ha iji guzo megide Chineke n'ime onye nke ndi

àmà Ya. O bụ nnukwu onye ndapụ n’ezi okwukwe ahụ na-eme ka njikọ a sie ike. Ka o na-achọ ijikọta ndị nnochị anya ya n’ìlụ ọgụ megide eziokwu, o ga-arukwa ọrụ ikewaa na ichusasị ndị na-akwado ya. Ekwooro, iche ajọ ihe n’obi, ikwu ajọ okwu, o bụ ya na-akpalite ha iji mụpụta enweghị nkwekọ na esemokwu.” Testimonies, volume 7, 182.

N’amaokwu iri anọ na otu anyị hụrụ okwu a bụ “gbanahụ,” anyị hụkwara okwu a bụ “gbanahụ” n’amaokwu iri anọ na abụọ, ma ha bụ okwu Hibru abụọ dị iche. Okwu a sughariri di ka “gbanahụ” n’amaokwu iri anọ na otu putara igbanahụ dika a ga-asị na o bụ n’ihi asusụ. Nke a bụ okwu ahụ e sughariri di ka “gbanahụ” n’amaokwu nke isii nke Aisaija isi nke iri abuo. “N’ubochi ahụ” “onye bi n’agwaetiti a” juru otu ha puru isi gbanahụ n’aka onye Asiria, onye “n’ubochi ahụ” na-eji nwayo nwayo emeri uwa, di ka e gosiri na Daniel iri na otu na n’otutu akuku Akwukwo Nso ndi ozo.

N’ime Daniel iri na otu amaokwu iri anọ na otu, mgbe ochichi papal, ma o bụ dika Daniel si akowa ya, eze ugwu, ma o bụ dika Aizaja si akowa ya, onye Asiria, na-emeri “ala ahụ di ebube” nke na-anochi anya United States, e nwere igwe mmadu abuo a na-akowaputa.

O ga-abanyekwa n’ala ahụ di ebube, a ga-emekwa ka otutu mba daa n’iyi; ma ndi a ga-agbanahu n’aka ya, ya bu Edom, na Moab, na ndi isi nke umu Amon. Daniel 11:41.

Otu bụ “otutu” ndi a ga-akwatu, a na-anochi anya otu nke ozo di ka “Idom, Moab na ndi isi nke umu Amon.” N’oge iwu Sode, Mkpughe iri na asato amaokwu anọ, na-akpo ndi ahụ ka no na Babilon ka ha “puputa.”

M wee nuru olu ozo si n’eluigwe, na-asị, Sinu n’ime ya puta, ndi m, ka unu ghara ibu ndi na-ekekorita na mmehie ya, ka unu ghara inatakwa ihe n’ihe otiti ya. Mkpughe 18:4.

Idom, Moab na ndi-isi nke umu Amon bu ndi na-agbanahu site n’uzo aghughu nke idi n’egwu, dika ndi bi n’agwaetiti ahụ n’Aizaya iri abuo na-atu anya ime.

N’amaokwu nke iri anọ na otu, ihe ozo di n’ime nkowa m na-ekwu maka ya bu na n’amaokwu nke iri anọ, iri anọ na otu, na iri anọ na abuo, anyi na-ahụ okwu ahụ bu “mba,” ma n’amaokwu nke iri anọ na otu o bụ okwu etinyere ka e mezue ya, o bughị n’okwu mbu nke Daniel ma o nweghikwa ebe o kwesiri idi. A kwaturu otutu mba n’ime mmezu nke amaokwu nke iri anọ n’oge odida Soviet Union, e jidekwara otutu mba mgbe ochichi pope wegbara United Nations. Ma n’oge iwu Ubochi Sode na United States, “otutu” ndi a na-akwatu abughị otutu mba; ha puru ibu naani ndi Seventh-day Adventist.

“O buru na e gosiworo gi ihè nke eziokwu, nke na-ekpughe Sabat nke iwu nke anọ, ma na-egosi na o dighi ntala n’Okwu Chineke maka idebe Sode, ma i ka na-arapara n’ugha sabat ahụ, na-aju ido Sabat ahụ nsọ nke Chineke kporo ‘ubochi m di nsọ,’ i na-anata akara nke anu ohia ahụ. Olee mgbe nke a na-eme? Mgbe i na-erube isi n’iwu ahụ nke na-enye gi iwu ka i kwusi ọrụ n’ubochi Sode ma fee Chineke ofufe, ebe i maara na e nweghị obuna otu okwu n’ime Bible nke na-egosi na Sode bu ihe ozo karia ubochi ọrụ nkiti, i na-ekweta inata akara nke anu ohia ahụ, ma na-aju akara nsọ nke Chineke.” Review and Herald, July 13, 1897.

Onye o bua bu otu n’ime ndi otu uka Seventh-day Adventist nabatara ozizi banyere Ubochi Izuike mgbe mbu e mere ya onye otu uka site na baptizim, a na-ejikwa ya n’oru n’ihu “ihè nke eziokwu”

gbasara Ụbọchị Izuike.

“Mgbanwe nke Ụbọchị Izu Ike bụ ihe irịba ama ma ọ bụ akara nke ikike nke ụka Rom. Ndi ahụ, ebe ha na-aghọta ihe iwu nke anọ na-achọ, ma horo idebe izu ike ụgha n’onodu nke nke eziokwu, site n’ime nke a na-enye nsopuru nye ike ahụ nke naanị site n’aka ya ka e nyere iwu ahụ. Akara nke anu ohia ahụ bụ izu ike papal, nke uwa anabatala n’onodu nke ubochi Chineke hoputara.

“O dighi onye o bula anabatabeghi akara nke anu ohia ahụ. Oge ule ahụ erubeghi. E nwere ezi Ndi Kraist n’ime ụka niile, na-ewepughị njiko Roman Katolik. O dighi onye a na-ama ikpe ruo mgbe ha natara ihè ma hukwa oru dijiri iwu nke anọ. Ma mgbe iwu ahụ ga-aputa nke na-amanye sabbath ụgha ahụ, ma mkpu ukwu nke mmuo ozi nke ato ga-adọ ndi mmadu aka na nti megide ife anu ohia ahụ na oiyi ya, a ga-adọ ahiri ahụ nke oma n’etiti ụgha na eziokwu. Mgbe ahụ ndi ahụ ka na-anogide n’ime mmehie ga-anata akara nke anu ohia ahụ.”

“Nzokwu oso oso ka anyi ji na-abiaru oge a nso. Mgbe ụka ndi Protestant ga-ejikota onwe ha na ike ochichi nke uwa iji kwado okpukpe ụgha, nke ndi nna nna ha tachiri obi n’ime mkpagbu kacha njo n’ihi iguzogide ya, mgbe ahụ ka a ga-eji ikike jikotara onu nke ụka na ochichi manye sabbath nke papal. A ga-enwe ndapu n’ezi okwukwe nke mba, nke ga-akwusi naanị na mbibi nke mba.” Manuscript 51, 1899.

N’iwu Sode, naanị ndi a ga-eme ka ha zaa ajuju maka ihè nke mmuo ozi nke ato bu ndi Adventist Ụbọchị nke Asaa, n’ihi na ọ bụ naanị n’oge ahụ ka a ga-eweta n’ihu ndi no n’èzi Adventizim ule nke mmuo ozi nke ato. “Otutu” ndi a ga-akwatu n’iwu Sode bu ndi Adventist Laodisia, n’ihi na “ikpe na-amalite n’ulo Chineke.”

Ya mere, ndi ikpeazu ga-abu ndi mbu, ndi mbu kwa ga-abu ndi ikpeazu; n’ihi na a kporo otutu, ma ọ bụ mmadu ole na ole ka a hororo. Matiu 20:16.

Aizaya bu “ihe iriba ama na ihe itunanya” nye Ijpt na Itiopia banyere mmeri na-aga n’ihu nke ochichi ndi popu n’ichi uwa. Ijpt bu Mba Ndi Di n’Otu; Itiopia bu United States, Assiria bukwa ochichi ndi popu. N’usoro nke akuko amuma ahụ, Aizaya bidoro iweputa usoro amuma nke mbibi. Isi nke iri abuo na abuo bu banyere ndi Laodisia a kwaturu n’iwu Ukaide, na ndi Filadelfia ndi na-akpo “Idom, Moab na ndi isi nke umu Amon” ka ha si na Babilon puta.

Adventizim nke Laodisia enweghi agwa di mkpa iji zoputa ya, a na-awusakwa ha nonu Onyenwe anyi n’oge iwu ubochi Sode. Ana m ariba ama eziokwu a naanị iji mee ka isi okwu na-esonu puta ihè. Aisaja iri abuo na abuo na-anochi anya iheozo kpatara Laodisia ji efu, n’ihi na amuma mbibi ahụ megide ndagwurugwu “ohu.” E nwere okwu Hibru isi abuo a na-atughari dika “ohu.” Otu na-anochi anya usoro ihe omume amuma, nke ozokwa na-anochi anya ohu nke Kraist. Otu di n’èzi nzuko, nke ozọ dikwa n’ime nzuko. Okwu ahụ di n’isi iri abuo na abuo bu ohu nke na-anochi anya ihe omume amuma, o bukwa otu okwu ahụ a tughariri dika “ohu” n’akwukwo Ilu.

Ebe ohu na-adighi, ndi mmadu na-ala n’iyi: ma onye na-edebe iwu, onye ahụ ka a goziri agozi. Ilu 29:18.

“Ibu nke ndagwurugwu nke ọhụ” bụ amụma nke na-achọputa ịgwè abụọ nke ndị na-efe ofufe n’ime nzukọ Chineke n’ogwugwu ụwa. Otu ịgwè, nke Shebna na-anọchi anya ya, bụ Laodisia, ma ịgwè nke ọzọ bụ Filadelfia, nke Eliakim nwa Hilkaia na-anọchi anya ya. N’ezie, ọdịiche dị n’etiti ịgwè abụọ ahụ n’isiakwukwọ ahụ bụ otu ọdịiche ahụ a hụrụ n’ilu nke ụmụ agboghọ iri ahụ. Otu ịgwè nwere mmanụ ahụ n’etiti abali, ma ịgwè nke ọzọ enweghị ya. “Mmanụ” ahụ, dika akara, na-anọchi anya eziokwu dị iche iche dabere n’onọdụ e si hụ ya, ma na Aịsaja iri abụọ na abụọ, “mmanụ” nke ụmụ agboghọ iri ahụ ka okwu ahụ bụ “ọhụ” na-anọchi anya ya. Otu ịgwè nwere “mmanụ” ahụ; nke ọzọ enweghị ya.

“Ndị ahụ e tere mmanụ, ndị guzo n’ihu Onyenwe ụwa nile, nwere onọdụ e nyere Setan n’oge gara aga dị ka cherub na-ekpuchi ekpuchi. Site n’aka ndị nsọ ahụ gbara ocheeze Ya gburugburu, Onyenwe anyị na-edobe nkwurita okwu na-adighi akwusi akwusi ya na ndị bi n’ụwa. Mmanụ ọlaedo ahụ na-anọchi anya amara nke Chineke ji na-eme ka oriona ndị kwere ekwe juputa mgbe niile, ka ha ghara ima jijiji ma gbanyuọ. Ọ bụrụ na ọ bughị na a na-awusa mmanụ nsọ a site n’eluigwe n’ozu nke Mmụọ Chineke, ndị nnọchiteanya nke ihe ọjọọ ga-enwe ọchịchị zuru ezu n’ebe ụmụ mmadu nọ.”

“A na-emekwa Chineke ihere mgbe anyị na-anabataghị ozi ndị ọ na-ezitere anyị. N’uzo dị otu a, anyị na-ajụ mmanụ ọlaedo ahụ nke ọ ga-awusa n’ime mkpuru obi anyị ka e wee kesaa ya nye ndị nọ n’ọchịchiri. Mgbe oku ahụ ga-abia, ‘Lee, nwoke-alu nwanị na-abia; putanụ izute ya,’ ndị na-anatabeghị mmanụ nsọ ahụ, ndị na-edebeghị amara Kraịst n’obi ha, ga-achọputa, dika ụmụ agboghọ-amaghị-uche ahụ, na ha adighi njikere izute Onyenwe ha. Ha enweghị, n’ime onwe ha, ike inweta mmanụ ahụ, ndu ha wee bụrụ mbibi. Ma ọ bụrụ na a rịọ maka Mmụọ Nsọ nke Chineke, ọ bụrụ na anyị ariọsi ike, dika Mosis mere, ‘Gosi m ebube gi,’ a ga-awusa ihunanya Chineke n’obi anyị. Site n’okpokọ ọlaedo ndị ahụ, a ga-eme ka mmanụ ọlaedo ahụ ruo anyị. ‘Ọ bughị site n’ike, ọ bughikwa site n’agha, kama site na Mmụọ m, ka Jehova nke usuu ndi agha kwuru.’ Site n’inara uzari na-enwu enwu nke Anyanwu nke Ezi Omume, ụmụ Chineke na-enwu dika ihè n’ụwa.” Review and Herald, July 20, 1897.

Mmụọ ndi amuma na-ekwekoritara ibe ha, ndi e tere mmanu abuo nke Zekaraya bukwa ndi akaebe abuo nke Mkpughe isi nke iri na otu.

“Banyere ndiamà abụọ ahụ, onye amụma ahụ kwuputakwara, si: ‘Ndị a bụ osisi oliv abụọ ahụ, na ihe-okụ kandul abụọ ahụ nke na-eguzo n’ihu Chineke nke ụwa.’ ‘Okwu Gi,’ ka onye ọbụ abụ ahụ kwuru, ‘bụ oriona nye ukwu m, burukwa ihè nye uzo m.’ Mkpughe 11:4; Abụ Oma 119:105. Ndiàmà abụọ ahụ na-anọchi anya Akwukwọ Nsọ nke Agba Ochie na nke Agba Oheru. Ha abuo bu amà di mkpa banyere mmalite na idigide ebighi ebi nke iwu Chineke. Ha abuo bukwa ndiamà banyere atumatu nzoputa. Udi, aja, na amuma nke Agba Ochie na-atu aka n’ihu gaa n’ebe Onye Nzoputa nke ga-abia nọ. Ozioma na Epistle nke Agba Oheru na-agwa banyere Onye Nzoputa nke biawori n’uzo ziri ezi di ka e buru n’amuma site n’udi na amuma.” The Great Controversy, 267.

Ndi a abuo e tere mmanu nke Zechariah na-anochi anya usoro nkwurita okwu nke e gosiri na Mkpughe isi nke mbu. “Mmanu” ahụ, nke bụ “ohu” amuma banyere ihe omume nke akuko ihe mere eme, ka a na-ebufe site n’Agba Ochie na Agba Oheru. N’ime Mkpughe iri na otu, a na-amata

ndi akaebe abuo a site n'onodu okwu ahụ dika Mozis na Elaija. Mozis na Elaija bu akara nke na-anochi onwe ha.

Mgbe a na-anochi ha onu di ka o mere n'Ugwu Ntughari Ahu ma o bu na Mkpughe iri na otu, ha bu ihe nnochianya nke eziokwu abuo di iche iche. N'ugwu ahụ, ha na-anochi ndi e gburu n'ih i okwukwe n'oge nsogbu iwu Ukaide na otu nari puku iri ano na ano, ebe na Mkpughe iri na otu ha na-anochi Agba Ochie na Agba Oheru. Ma n'ihe gbasara Adventism, ha na-anochi obuna karja nke ahu. Ndi akaebe abuo maka ndi Juu bu "iwu na ndi amuma," nke na-anochi Agba Ochie, ndi akaebe abuo maka ndi Kraistkwa bu Agba Ochie na Agba Oheru, ma maka Adventism ndi akaebe abuo ahụ bu okwu Chineke na ama Jizos. Nke a bu ihe mere Jon ji no na Patmos.

Mu onwe m Jon, onye bukwa nwanne unu, na onye na-esonyere unu n'ahuhu, nakwa n'alaeze na ndidi nke Jisos Kraist, no n'agwaetiti a na-akpo Patmos n'ih i okwu Chineke na n'ih i ama nke Jisos Kraist. Mkpughe 1:9.

N'Aisaja iri abuo na abuo, a na-anochi anya ndi ama abuo ahụ, bu Mosis na Ilaija, o bu ezie na a puru imata nke a naani ma o buru na i tinye ukuru nke Alfa na Omega n'isiakwukwo ahu. Chebara echiche ebe Jizos malitere nkowa Ya banyere "ohu" nke ihe omume amuma nye ndi na-eso uzọ Ya n'uzo na-aga Emau.

"Site na Mosis, bu Alfa n'onwe ya nke akuko ihe mere eme nke Akwukwo Nso, Kraist kowara n'Akwukwo Nso niile ihe ndi gbasara Onwe Ya." Desire of Ages, 796.

Elaija bu onye-amuma ahụ nke na-aputa tupu nnukwu ubochi ahụ na-atu egwu nke Onyenwe anyi ruo, n'ibu ozi nke dabeere n'ukuru nke Alfa na Omega, na-atughari obi ndi nna (alfa) ka o buru nke umu (omega). Mosis na Elaija nochiri anya alfa na omega nke amuma Akwukwo Nso. O buru na i nwere ike inu ya, Mosis bu William Miller. Ma Mosis ma Miller nwuru, a makwara ha abuo site n'mmuo nso di ka ndi a zoputara. N'ezie, a kpolitere Mosis n'onwu ozugbo onwu ya gasiri, ma ndi mmuo ozi na-eche nche gburugburu ili Miller ruo mgbe mbilite n'onwu ya ga-abia. Elaija nochiri anya onye ozi ikpeazu tupu obibia nke nnukwu ubochi ahụ na-atu egwu nke Onyenwe anyi.

"Ndi Juu gbaliri igbochi nkwsa nke ozi ahụ e buru n'amuma banyere ya n'Okwu Chineke; ma amuma aghaghi imezu. Onyenwe anyi na-ekwu, 'Lee, aga m ezitere unu Ilaija onye amuma tupu obibia nke nnukwu ubochi ahụ na nke di egwu nke Onyenwe anyi' (Malaki 4:5). Otu onye ga-abia n'ime mmuo na ike nke Ilaija, ma mgbe o putara, mmadu puru ikwu, 'I di oke oku n'obi, i nagh i akowa Akwukwo Nso n'uzo ziri ezi. Ka m gwa gi otu i ga-esi akuzi ozi gi.'"

"E nwere otutu ndi na-enweghi ike imata odiche di n'etiti oru Chineke na nke mmadu. Aga m ekwu eziokwu dika Chineke na-enye m ya, ma ana m ekwu ugbu a, o buru na unu anogide na-achọ mmejo, na-enwekwa mmuo nke esemokwu, unu agaghi ama eziokwu. Jisos gwara ndi na-eso uzọ Ya, 'Enwerem kwa otutu ihe ikwu unu, ma unu apugh i buru ha ugbu a' (John 16:12). Ha anoghi n'onodu ga-eme ka ha nwee ike ighota ma nwee ekele maka ihe ndi di nso na ndi ebighi ebi; ma Jisos kwere nkwa iziga Onye Nkasi Obi ahụ, onye ga-akuzi ha ihe niile, ma mee ka ha cheta ihe niile obula O kwuru ha. Umunna, anyi ekwesighi itinye ntukwas i obi anyi n'ime mmadu. 'Kwusinu n'ebe mmadu no, onye ume ya di n'imi ya: n'ih i na gin i ka a

ga-aguta ya?’ (Isaiah 2:22). Unu aghaghị ịtụkwasi mkpuruobi unu ndị na-enweghị enyemaka n’ebe Jisọs nọ. O dighị adabara anyị ịnu mmiri site n’iyi nke ndagwurugwu, mgbe e nwere isi iyi n’ugwu. Ka anyị hapụ iyi ndị dị ala; ka anyị bjakwute isi mmiri ndị ka elu. O buru na e nwere otu isiokwu eziokwu unu na-aghotaghị, nke unu na-ekwenyeghị na ya, nyochaa ya, tonyere Akwukwo Nso na Akwukwo Nso, gbadaa olulu nchoputa nke eziokwu miri emi n’ime ebe a na-egwuputa akụ nke Okwu Chineke. Unu aghaghị idobe onwe unu na echiche unu n’elu ebe ichuàjà Chineke, wepu echiche unu ndị unu butere ụzọ, ma kwe ka Mmụọ nke Eluigwe duzie unu n’eziokwu niile.” Selected Messages, book 1, 412.

N’Aizaya iri abuo na abuo, Shebna na Eliakim na-anochi anya ndi amamihe na ndi nzuzu no n’ime Adventism n’oge ogwugwu nke uwa, mgbe eze ugwu na-abiakwute Jerusalem. Eliakim nwa Hilcaya nwere “ohuu” ahụ, Shebna enweghi ya.

Ebe ohuu na-adighi, ndi mmadu na-ala n’iyi; ma onye na-edebe iwu, o goziri agozi. Ilu 29:18.

Ozi amuma, ya bu “ohu” nke amaokwu a, na-ekwu maka ihe abuo. I na-aghota mmuba nke ihè amuma, i dikwa ndu; ma o buru na i meghi ya—i na-anwu. O buru na i naghị aghota, mgbe ahụ i gaghị enwe ike idi njikere idebe ubochi izu ike n’oge ule iwu Sode. O ga-abu, “oge agafewo.” Mgbe a kwaturu ndi Adventist Laodisia n’oge iwu Sode, ha na-aju iwu ahụ n’ihi na ha juru “ohu nke eziokwu.” Ha enweghi mmanu, ha aghotaghị mmuba nke omuma nke a na-ekpughe mgbe obere oge foduru tupu mmechi oge amara.

N’ihi na i na-asị, Abaram uba, nwekwaara m akunuba n’uba, o dighikwa ihe o bua di m mkpa; ma i maghi na i bu onye ahuhu, na onye kwesiri ebere, na ogbenye, na onye kpuru isi, na onye gba oto. Mkpughe 3:17.

Ihe iribama nke Aisaja bu na o gara ije n’oto, ukwu efu, ruo afoto. O mere nke a jiji doo ndi ga-ekwe ka a doo ha aka na nti site n’ozi amuma ya aka na nti, na o buru na unu aghotaghị ohu banyere ihe omume amuma, unu ga-abia n’iwu ubochi Sode ma ghoo ndi a dotara n’agha, a na-eduga puo n’onodu jogburu onwe ya, nke mwute, nke ida ogbenye, nke isi, na nke ito. Aisaja bu ihe iribama na ihe ijuanya maka akuko ihe mere eme nke Aisaja, ma obuna karja maka ogwugwu uwa.

Ma ihe ndi a niile dakwasiri ha di ka ihe atu: e dekwara ha n’akwukwo maka idu anyi odu, anyi bu ndi ngwucha uwa ndi a bjakwasiri. 1 Ndi Korint 10:11.

N’amaokwu ise mbu nke isi nke iri abuo na abuo, a na-akowa Jerusalem, obodo Devid, dika obodo “juru n’uzu,” “nke onu juputara,” nke juputakwara n’“mkpali.” E ji okwu a ma ama nke Akwukwo Nso, nke obuna ndi nke uwa na-ejikwa, n’isi a nochie anya obodo ahụ “nke onu juputara” ma “juru n’uzu,” nke juputara n’“mkpali,” mgbe ndi ahụ e kwuru banyere ha n’amaokwu nke iri na ato ji onu na-asị, “ka anyi rie ma nuo; n’ihi na echi anyi ga-anwu.” Ma, o bu ezie na ha nwere onu, e gburu ndi ikom ha, ma o bughị n’mma agha, o bughikwa n’agha; ya mere Aizaja na-aju ajuju si, “Gini na-emekpa gi?”

N’agbanyeghi ihe o bua na-emekpa ha ahụ, o emeela ka ha rigoro n’elu ulo. Elu ulo bu ihe nnochianya nke ife anyanwu, onwa na kpakpando, o bukwa ihe nnochianya nke ime mmuo afa.

N'akukū Akwukwọ Nsọ a, Adventism nọ n'okpuru aghughọ ime mmụọ.

Na ndị ahụ na-efe usuu nke eluigwe n'elu ụlọ ha; na ndị ahụ na-efe ofufe ma na-anụ iyi site n'aha Onyenwe anyị, ma na-anụkwa iyi site n'aha Malkam; na ndị ahụ laghachiri azụ n'iso Onyenwe anyị; na ndị ahụ na-achoghị Onyenwe anyị, ma ọ bụ jukwa ase n'ebe Ọ nọ.

Noro jụu n'ihu Onyenweanyị Chineke: n'ihì na ụbọchị Onyenweanyị dị nso: n'ihì na Onyenweanyị akwadowo àjà, ọ kpọwo ndị ọbịa ya. O gēru kwa, n'ụbọchị àjà nke Onyenweanyị, na M ga-ata ndị-isi, na ụmụ eze, na ndị nile yi uwe mba ọzọ ahụhụ. N'otu ụbọchị ahụ kwa ka M ga-ata ndị nile nāwūlì n'elu uzo-ọnu-uzo, bụ ndị nējuputa ụlọ ndị nna ha ukwu ihe-ike na aghughọ. Zefanaja 1:5–9.

N'oge nsogbu iwu ụbọchị Sọnde, Adventism, nke a na-anochi anya ya dika Jerusalem, nọ “na ndagwurugwu ọhụ.” Ndi ahụ juru ozi amuma ahụ nke “mmanu” ma ọ bụ “ohu” nochiri anya ya, na-eme ime mmuọ aghughọ, nke Pol kwuru banyere ya n'Akwukwọ Ndi Tesalonaika nke Abuọ. N'ebe ahụ ka anyị na-ahukwa ndi ahụ (Shebna) ndi na-anabataghị ihunanya nke eziokwu ahụ.

N'ihì nke a, Chineke ga-ezigara ha aghughọ dī ike, ka ha wee kwere ugha: Ka e wee maa ha niile ikpe, bụ ndi ekweghi eziokwu, kama ha nwere obi utọ n'ajo omume. 2 Ndi Tesalonaika 2:11, 12.

N'ezie, okwu ahụ bụ “eziokwu” nke Pol ji mee ihe bụ okwu Grik e nwetara site n'okwu Hibru ahụ bụ “eziokwu,” nke e si n'ijikota mkpuredemede Hibru atọ ahụ na-anochi anya Alfa na Omega kee ya. Iju “eziokwu” ahụ nke e gosiputara dī ka ukpuru nke Alfa na Omega, na-ewetara ndi Laodisia aghughọ dī ike, aghughọ ahụ bukwa ime mmuọ.

“Onye amuma Aizaja na-ekwu, si: ‘Mgbe ha ga-asị unu, Jekwuuru ndi nwere mmuọ ndi a maara amara, na ndi dibia afa ndi na-eti mkpu nta ma na-atamu ntamu: ọ bughị Chineke ha ka ndi mmadu kwesiri iju ase? ha ga-aju ndi nwuru anwu n'ihì ndi dī ndu? N'iwu na n'amà: ọ buru na ha ekwughị dika okwu a si dī, ọ bụ n'ihì na ihè adighi n'ime ha.’ Aizaja 8:19, 20. Ọ buru na mmadu dī njikere inakwere eziokwu ahụ e kwuoro nke oma n'Akwukwọ Nsọ banyere odidi mmadu na onodu ndi nwuru anwu, ha ga-ahụ n'ihè ndi ime mmuọ na-azoro na n'ihè ngosi ya oru Setan ji ike na ihe iriba ama na oru ebube ugha aru oru. Ma kama ihapu nnwere onwe ahụ nke na-atọ obi nke anu ahụ utọ, ma ju mmehie ndi ha huru n'anya, igwe mmadu dī ukwu na-emechi anya ha n'ihu ihè ma na-aga n'ihu kpomkwem, n'agbanyeghi ido aka ná ntị, ebe Setan na-akpa onyà ya gburugburu ha, ha wee buru anu ọ na-eri. ‘N'ihì na ha anabataghị ihunanya nke eziokwu, ka e wee zoputa ha,’ ya mere ‘Chineke ga-ezigara ha aghughọ dī ike, ka ha wee kwere ugha.’ 2 Ndi Tesalonaika 2:10, 11.” The Great Controversy, 559.

N'Aisaja iri abuo na abuo, e gburu ndi ikom nke obodo ahụ juputara n'onu, ma ọ bughị n'agha ma ọ bụ site na mma-agma; e jikotara ha onu, e gbukwara ha na ndi ndu ahụ ndi gbapuru oso.

“Ọ buru na choochi soro uzọ yiri nke uwa, ha ga-eketa otu odinihu ahụ. Mba, kama, ebe ha natara ihè ka ukwu, ntaramahụhụ ha ga-adị ukwu karịa nke ndi na-adighi echeghari echeghari.

“Anyi dika otu ndi mmadu na-ekwuputa na anyi nwere eziokwu tupu ndi ozo niile no n’elu uwa. Ya mere, ndu na agwa anyi kwesikwara idi n’otu na okwukwe di otu a. Ubochi ahụ adilarị nso n’ebe anyi no mgbe a ga-ekekota ndi ezi omume dika oka di oké onu ahia n’ukwu maka ebe a na-ehekwa ihe ubi nke eluigwe, ebe a na-achikotakwa ndi ajo omume, dika ata, maka oku nke nnukwu ubochi ikpeazu ahụ. Ma oka wit na ata ‘na-etoko onu ruo oge owuwe ihe ubi.’” Testimonies, volume 5, 100.

Ejikotala ndu nke di na Aizaya iri abuo na abuo site n’aka “ndi na-agba uta.” A kowara Shebna di ka onye ndu n’elu ulo, a ga-enyekwa onodu ya Eliakim, nwa Hilkaya. N’Aizaya iri abuo na abuo ozi amuma nke “ohuu” nke ihe omume amuma na-anochi anya ya emeela ka e nwee otu abuo nke ndi na-efe ofufe na Jerusalem ka eze ugwu na-abiaru nso. A na-ekekota otu otu maka oha eluigwe, a na-ekekotakwa nke ozo maka oku nke ubochi ikpeazu. Ihe ekekotala ndi ajo omume bu “ndi na-agba uta,” nke bu otu n’ime otutu akara nke Islam n’Okwu Chineke.

Ndi foduru n’onuogu ndi na-agba uta, bu ndi dike nke umu Keda, a ga-eme ka ha di ole na ole: n’ihi na Onyenwe anyi Chineke nke Izrel ekwuwo ya. Aisaja 21:17.

Ndi a bukwa aha umu Izmael, di ka aha ha si di, dika ogbo ha si di: okpara Izmael bu Nebajoth; na Keda, na Adbeel, na Mibsam, na Mishma, na Duma, na Massa, Hadar, na Tema, Jetur, Nafish, na Kedema: ndi a bu umu Izmael, ndi a bukwa aha ha, n’obodo nta ha, na n’ulo nche ha; ndi isi iri na abuo dika mba ha si di. Jenesis 25:13–16.

E jidere ndi isi Adventism n’aka ndi na-agba uta mgbe ha juru ozi ahụ na Islam wakporo United States na Septemba 11, 2001, di ka mmezu amuma Akwukwo Nso si di. Mwakpo nke 9/11 bu nkwado nke ozi ahụ e meghere n’afọ 1989, n’oge odida Soviet Union. Mwakpo Islam mere na 9/11 dakotara na Ogost 11, 1840, mgbe amuma banyere igbochi Islam nyere ozi mmuo ozi mbu ike site n’ikwado isi iwu amuma Miller, na otu ubochi nochiri anya otu afọ. Ogost 11, 1840 bu mmezu nke ihe omume e buru amuma banyere ya nke e dabeere n’elu ukpuru ubochi maka otu afọ. Mgbe e mezuru ya, a kposara ozi mmuo ozi mbu ahụ n’ulo oru ozi oma o bua n’uwa niile.

9/11 kwadoro iwu bu isi nke “ohuu” e nyere ndi Adventist ka ha kposaa. Iwu ahụ bu na akuko ihe mere eme na-emeghari onwe ya. Mgbe a kwadoro ukpuru ubochi maka otu afọ n’ubochi Ogost 11, 1840, mmuo ozi di ike nke Mkpughe isi nke iri ridatara, na-akara mmanye e nyere ozi nke awa ikpe Miller, si otu a buru ihe nnochianya nke mgbe mmuo ozi nke Mkpughe isi nke iri na asato ridatara n’ubochi 9/11.

“Olee otu okwu ahụ si puta na m ekwuola na a ga-eji ebili mmiri ukwu sachapu New York? Nke a abughi ihe m kwuworo mgbe o bua. Ihe m kwuru bu na, mgbe m lere anya n’ulo ndi ukwu a na-ewuli n’ebe ahụ, okpukpu n’elu okpukpu, m kwuru, ‘Lee ihe omume di egwu ga-eme mgbe Onyenwe anyi ga-ebili ka O wee maa jijiji uwa n’uzo di egwu!’ Mgbe ahụ ka a ga-emezu okwu ndi di na Mkpughe 18:1–3. Isi nke iri na asato dum nke Mkpughe bu ido aka na ntị banyere ihe na-abia n’uwa. Ma enweghi m ihe o bua puru iche banyere ihe na-abia n’elu New York, ma e wezuga naani na amaara m na otu ubochi a ga-akwatu ulo ndi ukwu di n’ebe ahụ site n’itughari na itugharia nke ike Chineke. Site n’ihe e nyere m, amaara m na mbibi di n’uwa. Otu okwu sitere n’onu Onyenwe anyi, otu mmetu nke ike Ya di ukwu, ulo ndi a buru ibu ga-ada. Ihe omume ga-eme nke idi egwu ha anyi apughi ichetu n’echiche.” Review and

Herald, July 5, 1906.

N'ezie, e nwere otutu ihe ndi ozo a ga-ekwu banyere Islam, ma Shebna na-anochi anya ndi juru "ohu" nke akuko ihe mere eme amuma nke dabeere n'imegharighachi akuko ihe mere eme, nke eziokwu mbu nke imegharighachi akuko ihe mere eme na-esokwa—na mmalite nke ihe na-egosi njedebe nke ihe ahụ. Mgbochi e tinyere Islam n'ubochi Ogos 11, 1840 mere ka mmuo ozi nke Mkpughe iri ridata, ma ntohapu Islam n'ubochi 9/11 mere ka mmuo ozi nke Mkpughe iri na asato ridata.

M wee si, Bikonu, nuru, unu ndi isi Jekob, na unu ndi ochichi nke ulo Izrel; o bughu oru unu imata ikpe ziri ezi? Unu ndi kporo ezi ihe asi, hukwa ajo ihe n'anya; ndi na-adopupu akpukpo ahụ ha n'ahụ ha, na anu ahụ ha n'okpukpu ha; ndi na-erikwa anu ahụ nke ndi m, na-efupukwa ha akpukpo ahụ n'ahụ ha; ha na-agbajikwa okpukpu ha, na-egbutukwa ha iberibe, di ka ihe a na-akwadebe n'ite, na dika anu di n'ime nnukwu ite esi nri. Mgbe ahụ ha ga-akpoku Onyenwe anyi, ma o gaghi anu ha; ee, o ga-ezonari ha ihu ya n'oge ahụ, dika ha si mebie omume ha n'omume ha. Otú a ka Onyenwe anyi kwuru banyere ndi amuma na-eduhie ndi m, ndi ji ezé na ata ihe ma tie mkpu si, Udo; ma onye o bua na-adighi etinye ihe n'onu ha, ha na-akwadebe agha imegide ya. Ya mere abali ga-adiri unu, ka unu ghara inwe ohu; ochichiri ga-adiri unu, ka unu ghara igba afa; anyanwu ga-adakwa n'elu ndi amuma ahụ, ubochi ga-agbakwa ochichiri n'elu ha. Mgbe ahụ ndi ohu uzo ga-eme ihere, ndi na-agba afa ga-agbagwoju kwa anya; ee, ha niile ga-ekpuchi egbugbere onu ha; n'ihu na enweghi aziza sitere n'aka Chineke. Ma n'ezie, ejuputaram m n'ike site na Mmuo nke Onyenwe anyi, na ikpe ziri ezi, na idi ike, ikwuputara Jekob njehie ya, na Izrel mmehie ya. Bikonu, nuru ihe a, unu ndi isi nke ulo Jekob, na unu ndi ochichi nke ulo Izrel, ndi kporo ikpe ziri ezi asi, na-agbagokwa izi ezi niile. Ha ji obara ewu Zayon, jiri ajo omume ewu Jerusalem. Ndi isi ya na-ekpe ikpe n'ihu ugwo oru, ndi nchujà ya na-ezi ihe n'ihu ugwo, ndi amuma ya na-agba afa n'ihu ego; ma ha na-adabere n'Onyenwe anyi, na-asi, O bughu Onyenwe anyi no n'etiti anyi? O dighi ihe ojoo ga-abiakwasị anyi. Maika 3:1–11.

Igwè mmadu nke mba niile ndi na-aluso Ariel [Jerusalem] ogu, obuna ndi niile na-aluso ya na ebe ewusiri ike ya ogu, na ndi na-emekpa ya ahuhu, ga-adi ka nro nke ohu abali. O ga-adikwa dika mgbe onye agu na-agu roro nro, ma lee, o na-eri nri; ma mgbe o tetara, mkpuruobi ya togbo chakoo: ma o bu dika mgbe onye akpiri na-akpo nkuru roro nro, ma lee, o na-anu mmiri; ma mgbe o tetara, ma lee, ike agwwo ya, mkpuruobi ya ka na-achokwa ihe onunu: otu a ka igwè mmadu nke mba niile ga-adi, ndi na-aluso ugwu Zion ogu. Kwosianu, juokwanu anya; tianu mkpu, tikwanu mkpu: ha nubigara mmanya okè, ma o bughu mmanya; ha na-ama jijiji, ma o bughu n'ihu ihe onunu siri ike. N'ihu na Onyenwe anyi awusawo n'elu unu mmuo nke ura miri emi, meekwa ka anya unu mechie: ndi amuma na ndi na-achi unu, ndi ohu uzo, ka O kpuchiri. Ohu ahụ niile aghowo n'ebe unu no dika okwu nke akwukwo e mechiri emechi, nke mmadu na-enyefe onye mutara akwukwo, na-asi, Biko, guo ihe a: ma o si, Enweghi m ike; n'ihu na e mechiri ya emechi: e nyekwaara onye na-amaghi akwukwo ahụ akwukwo ahụ, na-asi, Biko, guo ihe a: ma o si, Amaghi m akwukwo. Ya mere Onyenwe anyi kwuru, Ebe o bu na ndi a ji onu ha abiaruo m nso, jirikwa egbugbere onu ha soro m, ma ha emeela ka obi ha diri m anya, egwu ha na-atu m bukwa ihe e kuziri ha site n'iwu mmadu: Ya mere, lee, aga m aga n'ihu ime oru itunanya n'etiti ndi a, obuna oru itunanya na ihe ebube: n'ihu na amamihe

nke ndi amamihe ha ga-ala n'iyi, nghota nke ndi nwere uche n'etiti ha ga-ezokwa ezo. Ahuhu ga-adiri ndi na-achọ ime ka ndumodu ha zoo nke ukwu n'ihu Onyenwe anyi, ndi oru ha dikwa n'ochichiri, ha na-asikwa, Onye na-ahu anyi? onye makwaara anyi? N'ezie, itughari unu ihe n'isi ala ga-abu ihe a ga-ewere dika uru onye okpuita: n'ihu na oru o ga-asị onye mere ya, O meghi m? ma o bu ihe a kpuru akpu o ga-asị onye kpuru ya, O nweghi nghota? Aizaya 29:7–16.

Ndagwurugwu ohuu ahụ, di ka Aizaya si kwuo, bu “ubochi nsogbu, na nke izopia, na nke mgbagwoju anya site n'aka Onyenwe anyi Chineke nke ndi agha ndagwurugwu ohuu ahụ, nke ikwatu mgbidi, na nke iti mkpu n'ugwu.” Ya mere, Aizaya na-akwa akwa nke ukwu, dika Jizos mekwara.

“Anyị mmiri anya Jisọs akwadoghị n'itu anya ahuhu nke Ya onwe Ya. N'ihu Ya kpomkwem ka Getsemane di, ebe n'oge na-adighi anya oke egwu nke nnukwu ochichiri ga-ekpuchi Ya. Ozokwa, onu uzọ aturu ahụ nokwa n'anya, nke e siworo n'ime otutu nari afo duzie anumanu ndi a ga-achụ n'aja gafee. Onu uzọ a ga-emeghekwa n'oge na-adighi anya maka Ya, nnukwu Onye Nnochianya Eziokwu ahụ, onye aja Ya maka mmehie nke uwa ka aja ndi a niile no na-ezo aka na ya. Nso nso ebe ahụ ka Kalvari di, ebe ihe mgbu Ya na-abia nso ga-eme. Ma o bughị n'ihu ihe ncheta ndi a nke onwu obi ojoo Ya ka Onye Nzoputa ahụ bere akwa ma su ude n'ahuhu nke mmuo. Ihe mwute Ya abughị nke icho onwe onye. Echiche banyere ahuhu nke Ya onwe Ya emeghi ka mkpuruobi ahụ di ebube ma juputara n'ikporo onwe ya n'aja tuo egwu. O bu ihu Jerusalem ka gbara obi Jisọs oso—Jerusalem nke juru Okpara Chineke ma lejia ihunanya Ya, nke juru ikwe ka oru ebube Ya ndi di ike mee ka o kweta, ma nke foro nke nta ka o napu Ya ndu. O huru ihe o bu n'ime ikpe omuma ya nke iju Onye Nzoputa ya, na ihe o puru ibu ma o buru na o nabatara Onye ahụ naani Ya nwere ike igwo onya ya. O bira izoputa ya; olec otu O ga-esi hapu ya?”

“Israel bu ndi a huru n'anya nke ukwu; Chineke emeela ulo nsọ ha ebe obibi Ya; o bu 'onye mara mma n'onodu ya, onu nke uwa nile.' Abu Oma 48:2. Akuko nke ihe kariri otu puku afo nke nchebe Kraist na ihunanya Ya di nro, dika nna si ahụ naani nwa ya, di n'ebe ahụ. N'ulo nsọ ahụ ka ndi amuma kwuputara ido aka na nti ha ndi di oke nsọ. N'ebe ahụ ka a na-efe ihe nsure oku na-ere ere, ebe isi uto, nke ejikotara na ekpere ndi na-efe ofufe, na-arigoro Chineke. N'ebe ahụ ka obara anumanu ndi e ji achu aja soro, nke na-anochi anya obara Kraist. N'ebe ahụ ka Jehova gosiputara ebube Ya n'elu ebe ebere ahụ. N'ebe ahụ ka ndi nchuaja na-eje ozi, ma idi ebube nke ihe nnochianya na emume gara n'ihu ruo otutu ogbo. Ma ihe ndi a niile aghaghi ibia na njedebe.”

“Jisọs weliri aka-Ya,—aka ahụ nke na-agozi ndi oria na ndi na-ata ahuhu otutu oge,—wee fee ya n'akuku obodo ahụ a turu ikpe mbibi, ma n'okwu nkwaru nke iru uju tie mkpu, si: 'A si na i matara, obuna gi onwe gi, ma o dikaria ala n'ubochi a nke gi, ihe ndi gbasara udo gi!—' N'ebe a ka Onye Nzoputa ahụ kwusiri, ma hapu ikwughị ihe gaara abu onodu Jerusalem ma o buru na o nabatara enyemaka ahụ Chineke choro inye ya,—onyinye nke Okpara Ya O huru n'anya. O buru na Jerusalem amatala ihe buriri ihe ugwu ya imata, ma gee nti n'ihè ahụ Eluigwe zitere ya, o gaara aputa ihè n'ebube nke oganihu, dika eze nwanyị nke alaeze di iche iche, nweere onwe ya n'ike nke a nyere ya site n'aka Chineke ya. A gaghị enwe ndi agha ji ngwa agha guzo

n'onu ụzọ ámá ya, ọ dighikwa ọkọloto Rom ga-efeghari n'elu mgbidi ya. Odinihu ahụ di ebube nke gaara agozi Jerusalem ma ọ buru na o nabatara Onye Mgbaputa ya bilitere n'ihu Okpara Chineke. Ọ huru na ọ gaara esi n'aka Ya gwoọ oria ojoo ya di njo, tohapu ya n'ibu ohu, ma mee ka o guzosie ike dika obodo ukwu di ike nke uwa. Site n'elu mgbidi ya ka nduru nke udo gaara esi puo gaa n'ebe mba niile no. Ọ gaara abu okpueze ebube nke uwa.”

“Ma ihe osise na-enwu gbaa nke ihe Jerusalem gaara abu na-apu n'anya n'ihu Onye Nzoputa. Ọ na-aghota ihe ọ bu ugbu a n'okpuru yoke ndi Rom, na-ebu iwe Chineke, ekenyela ya ikpe nkwughachi nke Ya. Ọ na-eburu eriri mgbawa nke mkpu ariri Ya ozo, si: ‘Ma ugbu a, e zoro ha n'anya gi. N'ihu na ubochi ga-abiakwasị gi, mgbe ndi iro gi ga-agbaputa gi ámá nche, gbaa gi gburugburu, mechibie gi n'akuku niile, ha ga-emekwa ka gi na umu gi no n'ime gi daa n'ala kparamkam; ha agaghi ahapu n'ime gi otu nkume ka ọ dikwasị n'elu ibe ya; n'ihu na i mataghi oge nleta gi.’”

“Kraist bjara izoputa Jerusalem ya na umu ya; ma nganga nke ndi Farisii, ihu abuo, ekworo, na obi ojoo egbochila Ya imezu nzube Ya. Jizos maara ntaramahuhu di egwu nke a ga-ewetara obodo ahụ e kpebiri mbibi ya. Ọ huru Jerusalem ka ndi agha gbara ya gburugburu, ndi bi n'ime obodo ahụ a no n'onodu mgbachibido ka aguu na onwu na-achụ ha, ndi nne na-eri ozu umu nke ha, ma ndi muru umu na umuaka na-anapu ibe ha nri ikpeazu, ebe oke ihe mgbu aguu na-ebibi ihunanya nke okike. Ọ huru na isi ike nke ndi Juu, dika e gosiri ya n'iju nzoputa Ya, ga-emekwa ka ha ju ikwere n'okpuru ndi agha mwakpo ahụ. Ọ huru Calvary, ebe a ga-ebuli Ya elu, ka e juputara na obe di ka osisi di n'oke ohia. Ọ huru ndi bi n'obodo ahụ dara ogbenye ka ha na-ata ahuhu n'ime ahuhu ndogbu n'elu igwe mmekpa ahụ na site n'ikpogide n'obe, ulo eze mara mma ka e bibiri, ulo nsọ ka ọ buru mkpomkpo ebe, ma n'ime mgbidi ya ndi ahụ di arọ, obuna otu nkume agaghi adigide n'elu ibe ya, mgbe a ga-akokwa obodo ahụ di ka ubi. N'ezie, Onye Nzoputa nwere ezi ihe kpatara Ya iji tie mkpu akwa n'ihe mgbu mgbe Ọ na-ele ihe ahụ jogburu onwe ya anya.”

“Jeruselem aburula nwa nke nlekota Ya, dikwa ka nna di nro si aruru nwa ya nke kpafuru akpafu ufu, otu a ka Jizos kwara akwa n'ihu obodo ahụ ọ huru n'anya. Olee otu M ga-esi rara gi nye? Olee otu M ga-esi hu gi ka e kenyere gi nye mbibi? I kwesiri ka M hapu gi ka i jee mejuputa iko nke ajo omume gi? Otu mkpuruobi bara nnukwu uru nke na, ma e jiri ya tunyere ya, uwa di iche iche adaa n'onodu enweghi ihe ọ putara; ma n'ebe a, ọ bu mba dum ka a ga-atufu. Mgbe anyanwu na-adaba n'odida anyanwu ngwa ngwa ga-apu n'anya n'eluigwe, ubochi amara nke Jeruselem ga-abia na njedebe. Mgbe igwe ahụ kwesiri ije n'elu ugwu Olivet, oge agafebeghi ka Jeruselem chegharia. N'oge ahụ ka mmuo-ozu nke ebere no na-apiaji nku ya iji si n'ocheeze olaedo ahụ rituo ala ma nye ikpe ziri ezi na ikpe ga-abia ngwa ngwa ohere. Ma nnukwu obi ihunanya nke Kraist ka no na-ario aririo n'ihu Jeruselem, nke leliri ebere Ya, kporo ido aka na nti Ya asi, ma nke foduru ntakiri ka ọ toba aka ya n'obara Ya. Ọ buru na Jeruselem ga-echeghari naani, oge agafebeghi. Mgbe uzari ikpeazu nke anyanwu na-ada ada ka no na-egbu oge n'elu ulo nsọ, elu ulo nche, na onu elu ulo, ọ gaghi abu na ufodu ezigbo mmuo-ozu ga-eduba ya n'ihunanya Onye Nzoputa, ma gbochie mbibi ya? Obodo mara mma ma na-adighi nsọ, nke turu ndi amuma nkume, nke juru Okpara Chineke, nke ji enweghi cheghari ya kee onwe ya agbu nke idi n'ohu,—ubochi ebere ya foduru ntakiri ka ọ gwu!” Desire of Ages, 576–578.

Dịka Aizaya si kowaa ogo a na-alu megide Jerusalem n'isi nke iri abuo na abuo, ndi na-awakpo ya "doro onwe ha n'usoro agha n'onu uzo ama." Elam na Kira no n'onu uzo ama ahụ, ngwa agha ha di njikere, mgbe ahụ ha achoputa ihe mkpuchi Jerusalem. N'Aizaya, "ihe mkpuchi" ahụ ndi iro no n'onu uzo ama choputara bu onyinyo Ijpt.

Ahuhu diri umu nnupuisi ahụ, ka Onyenwe anyi kwuru, ndi na-ewe ndumodu, ma o bughị nke si n'aka m; ndi na-ekpuchikwa onwe ha n'ihe mkpuchi, ma o bughị nke Mmuo m, ka ha wee tukwasị mmehie n'elu mmehie: ndi na-eje ije irida n'Ijpt, ma ha ajughị n'onu m; jji mee ka onwe ha sie ike n'ike Fero, na itukwasị obi n'onyinyo Ijpt! Aisaja 30:1, 2.

Ndi iro Jerusalem ghotara na ndi Shebna nochiri anya etinyewo ntukwasị obi ha n'Ijpt, na-eche na Ijpt ga-echebe ha, ebe ndi Eliakim nwa Hilcaya nochiri anya ya atukwasighi obi n'"onyinyo Ijpt," kama e ji mkpuchi nke Mmuo Chineke kpuchie ha, ha na-atukwasikwa obi n'"onyinyo nke Onye Kasị Elu."

Onye bi n'ebe nzuzo nke Onye Kachasi Elu ga-anogide n'okpuru onyinyo nke Onye Puru Ime Ihe Niile. Aga m asi banyere Onyenwe anyi, O bu ebe mgbaba m na ebe e wusiri ike m: Chineke m; n'ime Ya ka m ga-atukwasị obi. Abu Oma 91:1, 2.

N'oge nsogbu iwu ubochi Sode, amaghi nwanyi ndi ahụ nke Eliakim nwa Hilcaya nochiri anya ha na-atukwasị obi n'onyinyo nke Onye Kasị Elu, ma amaghi nwanyi ndi nzuzo nke Shebna nochiri anya ha na-atukwasị obi n'onyinyo Ijpt. Okwu a sughariri dika "ekpughere" putara iyipu kpmkpam ma doro n'agha. Ndi iro no n'onu uzo ama matara na ewepula nchebe Jerusalem, mgbe ahụ Shebna na ndi otu ya amalitekwa inwa izoputa onwe ha, n'ihu na ha huru "mmebi nke obodo Devid," ha hukwa na mmebi di otutu nke ga-ekwe ka onye iro banye. N'ujọ na mgbagwoju anya, dika e gosiri n'ihu ahụ banyere amaghi nwanyi iri ahụ, ndi nzuzo ahụ amalite icho nchebe, ma ha enweghi nke o bu.

Shebna na-ele anya n'ebe "ngwa-agma nke ohia" no ka o zoputa ya, ma oge agafewo. O na-agu ulo ndi di na Jerusalem ma bido ikwatu ha jji mee ka mgbidi ahụ sie ike, ma oge agafewo. Ha na-achikota mmiri sitere n'odo mmiri di ala ma na-anwa ijikota ya na mmiri nke odo mmiri ochie, ma oge agafewo. Ebe mmiri bu ihe nnochianya bu isi nke Mmuo Nso, nke a na-egosi na ha na-achommanu n'uzo nnoo jogburu onwe ya, ma oge agafewo. N'ime mbo ha Nile, ha chefuru Onye Okike nke odo mmiri ndi ahụ, nakwa na o bu ya mere "odo mmiri" ndi ahụ nke eziokwu n'oge di anya gara aga. Ha chefuru na o bu Nkume nke Oge Ebighi Ebi nyere ozi ahụ n'oge ochie. Ha horo ighara ije n'uzo ochie ndi ahụ, nke ntala ndi e guzobere site n'oru William Miller na-anochi anya ya.

"Onye iro ahụ na-achọ itughari uche nke umunna anyi ndi nwoke na ndi nwanyi puo n'oru nke ikwadebe otu ndi mmadu ka ha guzoro n'ime ubochi ikpezu ndi a. Aghugho amamihe ya ka e ji hazie jji doputa uche ndi mmadu puo n'ihe ize ndu na oru diiri oge a. Ha na-agunye dika ihe efu ihè ahụ Kraist siri n'elugwe bia nye Jon n'ihu ndi ya. Ha na-akuzi na ihe ngosi ndi ahụ di n'ihu anyi ozugbo a abughị nke di oke mkpa ka e nye ha nlebara anya puru iche. Ha na-eme ka eziokwu ahụ nke sitere n'elugwe ghara inwe mmetuta, ma na-anapu ndi Chineke ahumahu ha nke gara aga, na-enye ha n'onodu ya sayensi ugha."

“Otú a ka Onye-nwe anyị kwuru, Guzoonụ n’uzọ dī iche iche, lekwasianụ anya, jwakwanụ maka ụzọ ochie ndị ahụ, ebe ezi ụzọ ahụ dī, gaghariakwanụ n’ime ya.” Jeremaya 6:16.

“Ka onye ọ bụla ghara ịchọ idopu ntọala nke okwukwe anyị—ntọala ndị e debere ná mmalite ọrụ anyị site n’imụ Okwu ahụ n’ekpere na site n’mkpughe. N’elu ntọala ndị a ka anyị nọ na-ewu n’ime afọ iri ise gara aga. Ndị mmadụ puru iche na ha achọtala ụzọ ọhụrụ nakwa na ha puru idowe ntọala siri ike karịa nke ahụ e debere. Ma nke a bụ aghughọ dī ukwu. Ọ dighi onye ọbụla puru idowe ntọala ọzọ ma e wezuga nke ahụ e debere.”

“N’oge gara aga ọtutụ ndị ewerewo iwulite okwukwe ọhụrụ, na iguzobe ukpuru ọhụrụ. Ma ruo ogologo oge ole ka ulọ ha wuru guzooro? N’oge na-adighi anya ọ dara, n’ihi na e hiwere ya ọ bughị n’elu Nkume ahụ.

“Ọ bụ na ndị na-eso ụzọ mbụ ekwesighi izute okwu ndị mmadụ? Ọ bụ na ha ekwesighi ige nti n’echiche ụgha, ma emesia, mgbe ha meworo ihe niile, iguzosi ike, na-asị: ‘N’ihi na ọ dighi onye ọ bụla puru itọ ntọala ọzọ, ma-obughi nke atoro atoro?’ 1 Korint 3:11.”

“Ya mere, anyị ga-ejidesi mmalite nke ntukwasị-obi anyị ike ruo ogwugwu. Chineke na Kraịst eziterela ndị a okwu nke ike, na-eweta ha puo n’uwa, isi-isi okwu, banye n’ihè doro anya nke eziokwu dī ugbo a. N’egbugbere ọnu ndị oku nsọ meturu, ndị ohu Chineke ekwusawo ozi ahụ. Okwu ọnu nke Chukwu etinyela akara ya n’eziokwu nke eziokwu ahụ e kwusara.”

Testimonies, volume 8, 296, 297.

“Ụbọchị” nke ihe ndị a niile na-eme bụ “ụbọchị” Akwukwo Nso ahụ nke Aisaja kporo nke Onyenweanyị Chineke nke Usuu Ndị Agha kporo ka e nwee “ikwa ákwá, na iru uju, na ikpo isi nkwocha, na ike ákwá mkpe.”

Onyenwe anyị gwara Mozis okwu, si, Ozokwa, n’ubochi nke iri nke onwa nke asaa a, a ga-enwe ubochi mkpuchi mmehie: ọ ga-aburu unu nzuko di nsọ; unu ga-emekwa ka mkpuru obi unu nwee ahuhu, chukwa aja a na-esure n’oku nye Onyenwe anyi. Unu agaghi aru oru obula n’ubochi ahụ n’onwe ya: n’ihi na ọ bụ ubochi mkpuchi mmehie, iji kpuchie mmehie unu n’ihu Onyenwe anyi bu Chineke unu. N’ihi na mkpuru obi obula nke na-agaghi eme ka o nwee ahuhu n’ubochi ahụ n’onwe ya, a ga-ebipụ ya n’etiti ndi ya. Ma mkpuru obi obula nke na-eme ọrụ obula n’ubochi ahụ n’onwe ya, mkpuru obi ahụ ka M ga-ebibi n’etiti ndi ya. Unu agaghi aru udi ọrụ obula: ọ ga-abu ukpuru ebighi ebi ruo n’ogbo unu niile n’ebe obibi unu niile. Ọ ga-aburu unu sabbat nke izuike, unu ga-emekwa ka mkpuru obi unu nwee ahuhu: n’anyasi nke ubochi nke itoolu nke onwa, site n’anyasi ruo n’anyasi, ka unu ga-edebe sabbat unu. Levitikos 23:26–32.

Ubochi nke e ji Shebna na Eliakim nwa Hilkaia kwaa bu Ubochi Mkpuchi Mmehie nke ihe atu ahụ na-anochi anya ya, nke na-ekpuchi akuko ihe mere eme site n’afọ 1844 ruo mgbe Maikel ga-ebili. N’oge ahụ, a kporo Adventism ka ọ “megbuo” mkpuru obi ha, ma ọ bụ dika Aizaya si akowa ya, a kporo ha “ka ha bee ákwá, na ka ha ruo uju, na ka ha kpuo isi nkwocha, na ka ha kee ákwá mkpe n’ukwu.”

“N’afọ 1844, Nnukwu Onye Nchujà anyi banyere n’Ebe Kachasi Nso nke ebe nsọ nke eluigwe, iji malite ọrụ ikpe nyocha. A na-enyocha ikpe ndi ezi omume nwuru anwu n’ihu

Chineke. Mgbe a ga-emecha oru ahụ, a ga-ekwuputa ikpe banyere ndi di ndu. Lee ka oge ndi a di nsọ si buru onu ahia, lee kwa ka ha si buru ndi di mkpa! Onye o bula n'ime anyi nwere ikpe na-echere n'uloikpe eluigwe. A ga-ekpe onye o bula n'ime anyi ikpe n'otu n'otu di ka oru e mere n'anụ ahụ si di. N'ozu ihe atụ ahụ, mgbe nnukwu onye nchuaàà ruru oru mkpuchi mmehie n'Ebe Kachasi Nso nke ebe nsọ uwa, a chorọ ka ndi mmadu wedaa mkpuru obi ha n'ihu Chineke, ma kwuputa mmehie ha, ka e wee kpuchie ha mmehie ma hichapu ha. O bu na a ga-achọ ihe o bula di nta karịa nke a n'aka anyi n'ubochi mkpuchi mmehie a nke ihe o putara n'eziokwu, mgbe Kraist no n'ebe nsọ nke di n'elu na-arịo arịo n'ihu ndi Ya, ma a ga-ekwuputa mkpebi ikpeazu, nke a na-apughị igbanwe agbanwe, banyere ikpe o bula?"

"Gini bu onodu anyi n'oge a di egwu ma di nsọ? Ewoo, lee otu mpako si na-achị n'ime nzuko ahụ, udi ihu abuo di anaa, udi aghugho di anaa, udi ihunanya uwe na ejiji, ihe efu na nturundu di anaa, na udi ochicho ibu onye kachasi elu di anaa! Mmehie ndi a niile emewo ka uche kpuchie, nke mere na a naghị aghota ihe ndi ebighi ebi. O gaghị adi mkpa ka anyi nyochaa Akwukwo Nso, ka anyi wee mara ebe anyi no n'akuko ihe mere eme nke uwa a? O gaghị adi mkpa ka anyi buru ndi nwere nghota gbasara oru a na-aruriri maka anyi n'oge a, na onodu nke anyi di ka ndi mmehie kwesiri ino n'ime ya mgbe oru mkpuchi mmehie a na-aga n'ihu? O buru na anyi nwere nlebara anya obula banyere nzoputa nke mkpuru obi anyi, anyi aghaghị ime mgbanwe doro anya. Anyi aghaghị iji ezi ncheghari choo Onyenwe anyi; anyi aghaghikwa iji miri emi nke mgbawa obi kwuputa mmehie anyi, ka e wee hichapu ha." Selected Messages, akwukwo nke 1, 124, 125.

N'ubochi ahụ ka Onyenwe anyi, Chineke nke usuu ndi agha, kporo mmadu ka ha bee akwa, ka ha ruo uju, ka ha kpụ isi, ka ha kee akwa mkpuchi n'ukwu ha: Ma lee, o joyu na onu, igbu ehi, na iku aturu, iri anu, na inu mmanya: ka anyi rie ma nuo; n'ihu na echi anyi ga-anwu. Aizaya 22:12, 13.

Onyenwe anyi kporo Shebna ka o mee ka mkpuru obi ya nwee nhujuanya, ma o horo iri ihe, inu ihe onu, na iga n'ihu n'emume oriri. Onyenwe anyi "kpughere" n'ime "nti" ya na a gaghị ehichapu mmehie Shebna. Okwu a sughariri di ka "ehichapu" bu okwu e ji n'Akwukwo Levitikos mee ihe maka "mmehie mkpuchi." A gaghị eme mmehie a nke Adventism Laodisia mmehie mkpuchi. Ugbu a Aisaja amalite itule mmekorita di n'etiti Shebna (ndi Adventist Laodisia) na Eliakim, nwa Hilkaia (ndi Adventist Filadelfia).

Shebna bu "onye na-edebe aku" di ka Judas bukwa. Ma Tobaya n'ubochi Nehemaya biri n'ebe nsọ Chineke n'ime otu ulo (ulo-aku) ebe a ga-edobe onyinye. Mgbe Nehemaya sachara ulo nsọ ahụ, o tupuru Tobaya na ngwongwo ya n'ezị. A ga-atupukwa Shebna n'ezị. Ha abuo na-egosi ipu n'onu nke Adventism Laodisia n'oge iwu ubochi Sonde.

"N'ihu obi ojo na aghugho ndi Amon na ndi Moab gosiri Izrel, Chineke ekwuputala site n'onu Mozis na a ga-emechi ha ruo mgbe ebighi ebi puo n'ogbakọ nke ndi Ya. Lee Deuteronomi 23:3-6. N'ime nnupuisi megide okwu a, nnukwu onye nchuaàà achupuwo aja ndi e debere n'ulo ime nke ulo Chineke, iji weputa ebe nye onye nnochiteanya a nke agburu e juru iwu. A pughị igosi nleli ka ukwu megide Chineke karia inye onye iro a nke Chineke na eziokwu Ya amara di otu a."

“Mgbe Nehemaya si Peasia lota, o matara ajo mmebi nsọ ahụ e ji obi ike mee, o wee mee ngwa ngwa iji chupụ onye mwakpo ahụ. ‘O wutere m nke ukwu,’ ka o na-ekwuputa; ‘ya mere, atufuru m ihe nile nke ụlọ Tobaya n’èzí ụlọ ahụ. Mgbe ahụ, enyeere m iwu, ha wee sachapụ ụlọ ndị ahụ: n’ebe ahụkwa ka m weghachiri ọzọ ihe niile e ji eje ozi nke ụlọ Chineke, tinyere onyinye nri na frankinsens.’”

“O bughị naanị na e merurụ ụlọ nsọ ahụ; kama e jikwala àjà ndị ahụ eme ihe n’uzọ na-ezighi ezi. Nke a emeela ka e nwee nkuda mmuo n’ime inye onyinye nke ndị mmadu. Ha efuola inu oku n’obi na ume ha, ha enweghikwa mmasi ikwu otu uzọ n’uzọ iri ha. Ebe nchekwa akụ nke ụlọ Jehova enwetaghị ihe zuru ezu; otutu n’ime ndị na-abụ abụ na ndị ọzọ e tinyere n’oru ofufe ụlọ nsọ, ebe ha na-anataghị nkwa zuru ezu, ahapula oru Chineke ka ha gaa ruo oru n’ebe ọzọ.” Prophets and Kings, 670.

Shebna, Judas na Tobaya niile na-anochi anya ndi Adventist Laodisia n’ogwugwu oge.

Otu a ka Onyenwe anyi, Chineke nke ndi agha, si, Gaa, jekwuru onye-nlekota-aku a, ya bu Shebna, onye no n’isi ulo, si ya, Gini ka i nwere n’ebe a? Onye ka i nwere n’ebe a, nke mere i ji akpuputara onwe gi ili n’ebe a, dika onye na-akpuputara onwe ya ili n’ebe di elu, na onye na-awaputara onwe ya ebe obibi n’ime nkume? Lee, Onyenwe anyi ga-eburu gi puo n’agha-mbuga di ike, o ga-ekpuchikwa gi n’ezie. N’ezie, o ga-atughari gi ike, ma tufuo gi dika bol n’ala sara mbara: n’ebe ahụ ka i ga-anwu, n’ebe ahụkwa ka ugbo inyinya nke ebube gi ga-abu ihere nke ulo nke nna gi ukwu. Aga m achupukwa gi n’onodu gi, a ga-adopukwa gi n’okwa gi. Aisaja 22:15–19.

Dika eze nke ugwu na-abiaru Jerusalem nso, ekwesikwara icheta na mbjarute ahụ bu mbjarute na-aga n’ihu nke umu amaala Jerusalem maara na o na-abia. Nke a bu ihe a kwara na Aizaya isi nke iri abuo, mgbe Tatan, onyeisi ndi agha Asiria, meriri Ashdod n’Ijpt. Ha maara ihe na-abia, ma Shebna jiri oge ya na-ewuru onwe ya ili mara mma. Ndi oka mmuta ihe ochie chotara ili Shebna ma wepu ihe e dere n’elu onu uzo ili ahụ, ma o di ugu a n’Ulo Ncheta Ihe Ochie nke Britain. N’uzo di itunanya nke ukwu, mgbe e wepuru Shebna ma Eliakim nwa Hilkaia were onodu ndu Shebna, Eliakim nwa Hilkaia natara akara eze nke o puru iji kwado aha ya n’akwukwo goomenti. Ndi oka mmuta ihe ochie chotakwa akara ahụ, ma o di n’otu ulo ncheta ihe ochie ahụ di na England. A na-anochi anya Shebna n’ulo ncheta ihe ochie ahụ site n’ili ya, akara nke onwu, ebe Eliakim, nwa Hilkaia, nokwa n’ulo ncheta ihe ochie ahụ site n’anochite nke akara nke ndu.

N’ihi na Shebna juru ozi ido aka na nti gbasara eze nke ugwu, a wusiri ya n’onu Onyenwe anyi, ma okwu ahụ a sughariri dika “wusiri” n’ido aka na nti nke Mkpughe nye Laodisia n’ezie putara igboputa site n’ike. N’oge Nehemaya, O chupuru Tobaya na ngwongwo ya, ma n’ihe metutara Shebna, a tufuru ya n’ike di ka boolu n’ala di anya. Shebna bu ndi Adventist Laodisia na-aju ozi amuma ahụ e kpughere site n’imeghe akara ya n’afu 1989 ma na-akwadebe maka ili—akara nke anu ohia ahụ; Eliakim nwa Hilkaia kwa bu Adventizim Filadelfia nke na-anata akara Chineke.

O geru kwa n’ubochi ahụ, na M ga-akpo ohu M, bu Eliakim nwa Hilkaia: M ga-eyikwasị ya uwe-nwuda gi, were ihe-okike gi kee ya ike, M ga-enyekwa ochichi gi n’aka ya: o ga-abukwa nna nye ndi bi na Jerusalem, na nye ulo Juda. Aisaja 22:20, 21.

N'iwu Sɔnde, a na-ekewa ọka wit na ahijia ojojo nke Adventism, e nyekwa Eliakim nwa Hilkaia ndu nke choochi mmeri, mgbe ahukwa Onyenwe anyi na-ebuli choochi Ya elu dika okoloto ka ozi mmuo-ozu nke ato na-arwanye elu buru mkpu ukwu. O nwere ike ibu na agbasaworom okwu nke ukwu site n'itinye ahirikwu ahụ bu "nwa Hilkaia," mgbe m puru nani ikwu Eliakim. Ma nna ahụ na nwa ya onu bu ihe nnochianya nke ozi Elaija tupu ihe otiti asaa ikpezụ. Ozi Elaija na-eji ihe nnochianya nke ndi nna na umu ha egosi nke mbu (nna) na nke ikpezụ (nwa). Mmekorita amuma a na-enye aka n'ihe omimi ikpezụ di n'isi nke iri abuo na abuo. Nkwa e kwere Eliakim, nwa Hilkaia, bu na Onyenwe anyi ga-edobe n'ubu ya mkpisi ugodi nke ulo Devid.

"Ulo Devid" bu ozi nke nna na nwa nke Jizos kporo aha n'okwu ikpezụ Ya na ndi Juu nnupuisi. O bukwa ebe O mechiri akwukwo Mkpughe. Ulo Devid nwere igodo, nke, ma o buru na e nweghi iheozo e ji ya eme ihe n'ubochi Oktoba 22, 1844, n'ihu na nani ebe n'Akwukwo Nso nke na-ezo aka n'igodo a bu n'ozu e zigara uka Filadelfia.

M ga-atukwasikwa igodo nke ulo Devid n'ubu ya; o ga-emepe, o dighi onye ga-emechi; o ga-emekwa ka emechie, o dighi onye ga-emepe. Aizaya 22:22.

Degara mmuo-ozu nke nzuko Kraist di na Filadelfia akwukwo, si; Ihe ndi a ka Onye di nso na-ekwu, Onye bu eziokwu, Onye nwere mkpisi-igodo Devid, Onye na-emepe, o dighikwa onye obula na-emechi; Onye na-emechikwa, o dighikwa onye obula na-emepe; Amaara m oru gi nile: lee, edobewo m n'ihu gi uzọ e meghere emepe, nke o dighikwa onye obula puru imechi ya: n'ihu na i nwere ntakiri ike, ma i debe okwu m, igonari ghikwa aha m. Lee, aga m eme ka ndi si n'ulo-nzuko Setan, ndi na-ekwu na ha bu ndi Juu ma ha abughi, kama ha na-agma ugha; lee, aga m eme ka ha bia kporo isi ala n'ihu ukwu gi, ma mata na ahwororo m gi n'anya. N'ihu na i debe okwu nke ntachi-obi m, mu onwe m ga-echebekwa gi puo n'oge onwunwa ahụ, nke ga-abiakwasu uwa dum, iji nwalee ndi bi n'elu uwa. Lee, ana m abia oso oso: jidesie ihe i nwere ike, ka onye obula ghara inara gi okpueze gi. Onye na-emeri emeri, aga m eme ya ogidi n'ulo nso nke Chineke m, o gaghikwa apuozo ma oli: aga m edekwasikwa ya aha Chineke m, na aha obodo nke Chineke m, nke bu Jerusalem ohuru ahụ, nke si n'eluigwe n'aka Chineke m na-aridata: aga m edekwasikwa ya aha ohuru m. Onye nwere nti, ya nu ihe Mmuo Nso na-agwa nzuko nile. Mkpughe 3:7-12.

Eliakim na-anochi anya otu onye Filadelfia n'oge mmeghari Millerite nke meghere Ebe Kachasi Nso n'onwa Oktoba 22, 1844. Amaara m na o bu Kraist, Onye Nnukwu Onye Nchujà anyi, meghere onu uzọ nke usoro oge ahụ, ma Kraist toro igodo ahụ n'ubu Eliakim nwa Hilkaia, ma kwuo na "o ga-emege." Anyi eruola n'oke ahụ m gosiri na mmalite nke isiokwu a.

N'akwukwo Aisaja, e nwere ugboro iri na asato anyi na-ahụ okwu ahụ bu "ibu," ma n'ime ugboro ndi ahụ, ugboro asaa na-anochi anya ihe a na-ebu n'ubu, ebe ugboro iri na otu o na-anochi anya amuma nke mbibi. N'ime ugboro iri na asato ahụ, otu ugboro ka e ji okwu ahụ nke putara amuma nke mbibi mee ihe n'otu oge ahukwa iji nochite anya ibu a na-ebu n'ubu.

Akuko banyere ndagwurugwu ohu bu gbasara ozi mbibi nke na-emeputa igwe abuo nke ndi na-efe ofufe n'ime Jerusalem. Ozi amuma ahụ nke kpoputara mmeghe nke ikpe bu nke Nna Miller kwusara, o bukwa ozi nke mmuo-ozu mbu, nke kwusiri mgbe e mechiri uzọ ebe nso ahụ, e

mepekwará Ebe Nsò Kachasị Elu na Òktoba 22, 1844. “Ibu” ahụ e tinyere n’ubu William Miller, nke e nyere ya orụ iburu gaa n’uwa, bụ ozi nke mmụọ-ozi mbụ, amụma nke mbibi nke kwusiri na Òktoba 22, 1844 site n’ibia nke ozi mmụọ-ozi nke atọ.

“Aga m edobe mkpisi ugodo nke ulo Devid n’ubu ya,” ma o siri, “N’ubochi ahụ,” “a ga-ewepu ntu ahụ a kpogidere n’ebe siri ike, a ga-egbutukwa ya, o ga-adakwa; a ga-ebipukwa ibu ahụ di n’elu ya.”

Okwu a sughariri ebe a di ka “ibu” bu okwu na-akowa amuma nke mbibi, ma amuma a nke mbibi abughị okwu Hibru Aizaja ji anochi anya ihe mmadu na-eburu n’ubu ya. Di ka okwu maka amuma nke mbibi, o putara na a ga-edobe Eliakim, nwa Hilkaya, mkpisi ugodi nke Devid n’ubu ya, na ibu nke di n’ubu ya bu amuma nke mbibi. O bu egwuregwu omimi di ukwu n’iji okwu eme ihe!

Nwannaanyi White na-ekwu ihe a banyere mkpisi ugodi nke e jikotara na Bible.

“Ejikotara ya na Okwu Chineke, e nwere mkpisi-igodo nke na-emepe igbe akụ di oké onu ahia, ka anyi wee nweta afoju na onu. Enwere m ekele maka ihe o bu. N’odinihu, a ga-akowara ahumahụ ufodu ndi ugbo a bu ihe omimi nke ukwu n’anya anyi. O nwere ahumahụ ufodu anyi nwere ike ghara ighota nke oma n’uju ruo mgbe ihe a na-anwu anwu ga-eyi enweghi anwu anwu.” Manuscript Releases, volume 17, 261.

Okwu mmalite Miller banyere nro ya na-ekwu nke a.

“A roro m nro na Chineke, site n’aka a na-ahughi anya, zitere m otu igbe e ji nka ruo nke oma, nke ogologo ya di ihe di ka sentimita iri, obosara ya kwa di ihe di ka sentimita isii n’akuku ano, e ji osisi eboni na pel di iche iche kuo ya nke oma. E tinyere mkpisi-igodo na igbe ahụ. Ozugbo ahụ, ewere m mkpisi-igodo ahụ meghee igbe ahụ; mgbe ahụ, n’itunanya na n’iju m anya, ahuru m na o juputara n’udi na nha di iche iche nke ola di oké onu ahia, daimond, nkume di oké onu ahia, na mkpuru ego olaedo na olaocha nke nha na onu ahia niile, e debechara ha nke oma n’onodu ha di iche iche n’ime igbe ahụ; ma n’ihi otu e si hazie ha otu a, ha weputakwara ihe na ebube nke naani anyanwu ka ya na ya ha.” Early Writings, 81.

N’ihe ndetu ukwu ala James White nyere gbasara nro ahụ, o kwuru nke a banyere igodo ahụ.

“Mkpisi-igodo e tinyere’ bu uzọ o si akowa Okwu amuma ahụ—iji Akwukwo Nso tunyere Akwukwo Nso—ya bu, ka Baibul buru onye na-akowa onwe ya. Site n’iji mkpisi-igodo a, Nwana Miller meghe ‘igbe akụ ahụ,’ ya bu, nnukwu eziokwu banyere obibia ahụ nye uwa.” James White.

Jems Waiti kowara nro a, ma n’ime ime nke a o dere okwu mmeghe. O di oke mkpa ighota na Mila nwere nro ya ma biputa ya n’afọ 1847, opekata mpe afọ abuo mgbe Nnukwu Mmehuihu ahụ gasiri, mgbe ndi Adventist ndi Milait bubu otu ejikoro onu agbasasiwo. E kewapuru Mila n’ebe ije ahụ no, ma “obere igwe aturu” ahụ nke “a chusasiri n’ebe di iche iche” ka no na-ata ahuhu n’ihi mmehuihu ahụ. Nro Mila kwuru kpomkwem banyere onodu ahụ, Jems Waiti wee kwuo okwu banyere ya, Ellen Waiti kpokwara ya n’uzo zuru oke nke oma. Jems Waiti dere okwu mmeghe nye nro ya, tnye nro ya, ma mesia gbakwunye ndetu ala ibe ole na ole. Okwu mmeghe ya, nro ahụ, na ndetu ala ibe ndi ahụ ga-adi na njedebe nke isiokwu a maka ndi choro inweta ozi a.

Aisaja iri abụọ na abụọ bụ ihe atụ nke mmalite na njedebe nke Adventizim. N'akụkọ ihe mere eme abụọ ahụ, e nwere ma a ga-enwe nkewa nke mere na Oktoba 22, 1844, ma emesia kwa ozo n'oge iwu Sonde. Nkewa ahụ n'onodu abụọ ahụ, ya bụ mmalite na njedebe, bụ mmezu nke ilu umu agboghọ iri ahụ. Nwannaanyi White na-agwa anyi na umu agboghọ ndi nzuzu bụ ndi Laodisia. Shebna na-anochi anya ndi Adventist Laodisia na mmalite na njedebe nke Adventizim. Eliakim, nwa Hilkaia, na-anochi anya ndi Adventist Filadelfia.

Ma Hilkaia na-anochikwakwa nna nke Adventizim n'ihina "o ga-abu nna nye ndi bi na Jerusalem, na nye ulọ Juda." A na-akpo William Miller n'uzo nkwanye ugwu "Nna Miller." E debere "igodo Devid" n'ubu Miller, nke na-anochi anya usoro ya nke imu Akwukwo Nso, "akara n'elu akara."

Igbe ahụ bụ Baibul, o jiri "mkpisi-igodo Devid" nke na-anochi anya ukpuru nkwa amuma ndi o ji meghee eziokwu nke mmuo-ozu mbu. A kwunyere ukpuru ndi ahụ, (mkpisi-igodo Devid) na amuma mbibi ya (ibu ahụ) nke e ji mkpisi-igodo Devid ghota, "di ka ntu n'ebe siri ike" n'ulo nso ahụ. "Ntu" ahụ bụ ubochi Oktoba 22, 1844. Okwu ahụ "ntu" putara mkpisi, ntu, ma o bu osisi a kpogidere n'ala, nke na-anochi anya akara uzo. "Ibu" ahụ, ma o bu amuma mbibi ahụ a kwunyere n'elu ntu ahụ, bu ozi mmuo-ozu mbu, ozi ahụ wee ruo na njedebe na Oktoba 22, 1844, mgbe amuma mbibi ahụ mezuru ma e wepuru ya, bee ya, o daa. E wepuru ya n'ihina ozi amuma nke mbibi aghowo ihe gara aga, ya mere a ghaghị ibuga ntu ahụ n'Ebe Kasi Nso, ebe a ga-akwunyere ibu mbibi ozo n'elu ya.

Amuma Miller banyere mbibi, nke a ghotara site n'iwu amuma ndi e sere onyinyo dika "mkpisi ugodi Devid," ga-akutu otu ntu n'ebe nso nke ga-eburu ebube nile nke ulọ nna ya. Okwu ahụ bụ "ebube" n'ebe ahụ putara ibu. Ihe na-eburu ibu nke ulọ bụ ntala ulọ ahụ. Oru ntala Miller na-eburu ibu nke ihè niile e tinyekwara nke ozi mmuo ozi nke ato nke e ji "umu na mkpuru" nochite anya ya. O na-eburukwa ibu nke aria niile di iche iche nke ulọ nso ahụ. E wee toọ ntala ahụ maka ulọ nso iji debe ocheeze di ebube.

Iiakim nwa Hilkaia nochiri anya nzuko Filadelfia. Iiakim putara Chineke nke ibuli elu, n'ihina na Iiakim, nna Jerusalem, nochiri anya William Miller onye Chineke jiri bilie ntala nke ndi ogbugba ndu Chineke hoputara. O bu nwa Hilkaia, nke sitere n'okwu abuo, nke nke abuo bu Chineke, nke nke mbu putakwara "ino di ire utu" dika n'idi ire utu n'okwu. Hilkaia nochiri anya Okwu Chineke ma o bu olu Ya, nwa ya nochikwara anya ibuli ulọ nso ahụ elu.

Ná ngwusi nke Adventizim, aghaghị idi amuma nke mbibi, ma amuma ahụ bụ mmuo-ozu nke ato nke Mkpughe iri na ano. Aghaghị idikwa igodo n'ogwugwu nke e jiri igodo Miller nochianya ya. "Igodo" nke ubochi anyi dabeere n'imeghari akuko ihe mere eme, ma okachasi n'iwu nke nkwputa mbu, nke gunyere ma o bu bu ukpuru nke Kraist n'onwe Ya nochiri anya dika Alfa na Omega. Aghaghị idikwa nwa nke Miller. Miller, mgbe ahụ, dika nna, ghoo Hilkaia, Okwu nke Onyenwe anyi, ma nwa Miller bu Eliakim, nke putara Chineke nke ibuli elu. Nna Miller welitere ulọ nso ahụ, ma nwa Miller na-achoputa oge a na-ekewa Laodisia na Filadelfia, ma na-ebuli ndi Filadelfia elu dika okoloto. Aghaghị idikwa ntu a kpogidere nke oma, ma o bughị n'Ebe Nso dika n'akuko ihe mere eme Miller, kama n'Ebe Kachasi Nso. A ga-ebipu ntu ahụ na ibu e kpokwasiri ya n'elu ya ná ngwusi ozi mmuo-ozu nke ato, dika e mere ya ná ngwusi ozi mmuo-ozu nke mbu. Mgbe

Maikel biliri ma ohere nnwale nke mmadu emechie, amuma nke mbibi ahụ ga-adị n'oge gara aga, a ga-ewepu ya, a ga-ebipu ya, o ga-adakwa.

Nkewa ma o bu igbasasi nke mere mgbe oge gafere n'afọ 1844 ga-emezigharikwa n'oge iwu Sode. Aizaya iri abuo na abuo bu ihe atu nke onodu ndi na-eduga na nkewa nke ndi Adventist Laodisia site n'aka ndi Adventist Filadelfia, nke na-eme n'oge nsogbu iwu Sode.

Dee degaara mmuo-ozu nke nzuko Laodisia akwukwo; Ihe ndi a ka Amen, onye-amà nke kwesiri ntukwasu obi na onye eziokwu, mmalite nke ihe e kere eke nke Chineke, na-ekwu; Amaara m oru gi, na i bughikwa oyi maobu oku: O ga-amasi m ka i buru oyi maobu oku. Ya mere, n'ihu na i di nriaruria, o bughikwa oyi maobu oku, M ga-agbupu gi nonu M. N'ihu na i na-asi, Abu m ogaranya, e mekwaala ka m baa ogaranya n'ihe onwunwe, o dighikwa ihe o bua m choro; ma i maghi na i bu onye ajo onodu, na onye kwesiri ebere, na ogbenye, na onye kpuru isi, na onye gba oto: Ana m adu gi odu ka i zuta n'aka M olaedo a nwara n'oku, ka i wee buru ogaranya; na uwe ocha, ka e wee yikwasu gi, ka ihere nke igba oto gi wee ghara igosi; werekwa ude anya tee anya gi, ka i wee hu uzọ. Ka otutu ndi M huru n'anya, ka M na-adu odu ma na-ata ahuhu: ya mere, nwee inu oku n'obi, chegharikwa. Lee, Anọ m nonu uzọ, na-aku aka: o buru na onye o bua anu olu M, mepee uzọ, Aga m abata n'ime ya, soro ya rie nri abali, ya onwe ya esorokwa M. Onye meriri emer, aga M enye ya ka ya na M nodu n'ocheeze M, di nnoo ka M onwe M meriri emer, wee soro Nna M nodu n'ocheeze Ya. Onye nwere nti, ya nu ihe Mmuo ahụ na-agwa nzuko di iche iche. Mkpughe 3:7–22.

Mgbe James White mechara mmalite nke nro ahụ, o wee tinye nro ahụ ya na ihe ndeko ala peeji. Enweghi m nsogbu o bua banyere etu James White si etinye nro Miller n'oru, n'agbanyeghi eziokwu ahụ bu na anyi ebiputala ugboro ugboro nkowa nke nro ya nke di ntakiri iche na nke James White. Uzọ isi James White si abiaruo ya nso nke di iche na ihe anyi ebiputala bu na o na-edobe "ola ndi di oké onu ahia" n'okirikiri ndi Chineke, ebe anyi na-aghota na ola ndi ahụ bu eziokwu amuma. E nweghi mmegide o bua, n'ihu na mmadu na-egosiputa ihe o kwenyere, ma igbasasi nke ola ndi ahụ mgbe Nnukwu Ndakpo Olileanya ahụ gasiri na-anochi anya igbasasi nke ndi Chineke TUPU iwu Sunday. Ma eziokwu a bu maka omumu n'odinihu.

Okwu mmalite James White dere banyere Nro William Miller

"E biputara nro a na-esonu n'akwukwo Advent Herald, kemgbe ihe kariri afọ abuo gara aga. N'oge ahụ, ahuru m na o na-akowa n'uzo doro anya ahumahu anyi gara aga banyere obibia nke abuo, nakwa na Chineke nyere nro ahụ maka odimma igwe aturu a chusasi achusasi."

"N'etiti ihe iriba ama nke mbjarukwu nso nke ubochi ukwu ahụ na nke di egwu nke Onyenwe anyi, Chineke etinyewo nro. Lee Joel 2:28–31; Oru Ndiozi 2:17–20. Nro puru ibia n'uzo ato; nke mbu, 'site n'otutu oru mmadu na-aru.' Lee Eklisiastis 5:3. Nke abuo, ndi no n'okpuru mmuo ruru aru na aghughu nke Setan, puru inwe nro site n'oru mmetuta ya. Lee Deuteronomi 8:1–5; Jeremaya 23:25–28; 27:9; 29:8; Zekaraya 10:2; Jud 8. Nke ato kwa, Chineke anowo na-akuzi, ma o ka na-akuzikwa ndi ya, n'oke ma o bu ntakiri, site na nro, nke na-abia site n'oru ndi mmuo ozi na Mmuo Nso. Ndi guzo n'ihè doro anya nke eziokwu ga-amata mgbe Chineke nyere ha nro; ndi di otu a agaghikwa eduhie ma o bu doputa ha n'uzo njehie site na nro ugha."

“O si, Nuru ugbo a okwu m; o buru na e nwere onye-amuma n’etiti unu, Mu onwe m, ONYENWE anyi, ga-eme ka m mara ya onwe m n’ohu, m ga-agwakwa ya okwu na nro. Onu Ogugu 12:5.”

Jekob kwuru, “Mmuo-ozu nke Onyenwe anyi gwara m okwu n’ohu.” Jenesis 31:2. “Ma Chineke bjakwutere Leban, onye Siria, n’ohu n’abalj.” Jenesis 31:24. Guo ohu Josef, n’ime Jenesis 37:5–9, wee guokwa akuko na-akpali mmasi banyere mmezu ha n’Ijpt.

“N’Gibeon ka Onyenweanyi putara ihè nye Solomon n’ime nro n’abalj.” 1 Ndi Eze 3:5. E nyere nnuoku ihe oyiyi di oke mkpa nke isi nke abuo nke Daniel n’ime nro; e nyekwara kwa anu ohia anu ahụ, wdg., nke isi nke asaa. Mgbe Herod choro ibibi Onye Nzoputa ahụ bu nwa ohuru, a doro Josef aka na nti n’ime nro ka o gbaga n’Ijpt. Matiu 2:13.

“O ga-erukwa na n’UBOCHI IKPEAZU, ka Chineke na-ekwu, na M ga-awusa site na Mmuo m n’elu anu ahụ niile: umu unu ndi ikom na umu unu ndi inyom ga-ebu amuma, umu okorobia unu ga-ahu ohu, ndi agadi unu ga-arokwa nro.” Oru Ndiozi 2:17.

“Onyinye amuma, site n’uzo nro na ohu, bu ebe a mkpuru nke Mmuo Nso, ma n’ubochi ikpeazu a ga-egosiputa ya n’ogo zuru ezu iji buru ihe iriba ama. O bu otu n’ime onyinye nke nzuko ozioma.”

“O nyekwara ufodu ibu ndiozi; ufodukwa ibu NDI-AMUMA; ufodukwa ibu ndi nkwusa ozi oma; ufodukwa ibu ndi na-azu aturu na ndi nkuzi; maka ime ka ndi nso zuo oke, maka oru ije ozi, maka iwulite ahụ Kraist. Ndi Efesos 4:11, 12.”

“Ma Chineke edobewo ufodu n’ime nzuko, nke mbu ndiozi, nke abukwa NDI-AMUMA, wdg. 1 Ndi Korint 7:28.

“Eledakwala amuma anya. 1 Ndi Tesalonaika 5:20. Hukwa Oru Ndiozi 13:1; 21:9; Ndi Rom 12:6; 1 Ndi Korint 14:1, 24, 39. Ndi amuma ma o bu ibu amuma bu maka iwulite nzuko Kraist; ma o dighi ihe akaebe obula a puru isi n’Okwu Chineke weputa, na e kwesiri ka ha kwusi tupu ndi na-ekwusa ozioma, ndi ozizi, na ndi nkuzi akwusi. Ma onye na-aju ajuru na-asi, ‘E nweela otutu ohu na nro ugha nke na enweghi m ike itukwasi obi n’ihe obula di otu a.’ O bu eziokwu na Setan nwere nke ya nke adigboroja. O nweela ndi amuma ugha mgbe niile, ma n’ezie anyi puru itu anya ha ugbo a n’oge ikpeazu a nke aghughu na mmeri ya. Ndi na-aju udi mkpughe puru iche ndi a n’ihi na ihe adigboroja di, purukwa n’otu aka ahụ iga ntakiri n’ihu ma gonari na Chineke ekpughewori onwe ya n’ebe mmadu no nro ma o bu n’ohu, n’ihi na ihe adigboroja ahụ di mgbe niile.”

“Nro na ohu bu uzo Chineke si kpughee onwe ya nye mmadu. Site n’uzo a ka O ji gwa ndi amuma okwu; O tinyewo onyinye amuma n’etiti onyinye ndi nke nzuko ozioma, ma kuola nro na ohu n’otu okwa na ihe iriba ama ndi ozo nke ‘UBOCHI IKPEAZU.’ Amen.”

“Ebumnobi m n’ihe ndi a m kwuru n’elu aburu iwepu mgbochi n’uzo nke Akwukwo Nso si di, ma kwadebe uche onye na-agu ya maka ihe ndi na-esonu.” James White, Nro Nwanna Miller, 1–3.

Nro nke Abuo nke William Miller

“Arọrọ m nrọ na Chineke, site n’aka a na-adighi ahụ anya, zitere m otu obere igbe e jiri nka di itunanya ruo, nke ogologo ya di ihe di ka sentimita iri, obosara ya kwa di ihe di ka sentimita isii n’akuku anọ, e ji osisi ebony na pel e tinyere n’ime ya n’uzo nka di itunanya mee ya. E jikotara mkpisi igodo na igbe ahụ. Ozugbo ahụ, eweere m mkpisi igodo ahụ ma meghee igbe ahụ; mgbe ahụ, n’itunanya na n’iju m, achoputara m na o juputara n’udi na nha di iche iche nke ola ndi di oké onu ahia, daimond, nkume di oké onu ahia, na mkpuru ego olaedo na olaocha nke udi nha na uru Nile, e doziri ha nke oma n’ebe ha di iche iche n’ime igbe ahụ; ma ebe e si otu a dozie ha, ha na-egosiputa ihè na ebube nke naani anyanwu ka e puru iji ha tinyere.

“Echere m na o bughu oru m inu utu itunanya a di itunanya naani m, o bu ezie na obi m juputara n’onu n’ihi nchasi, ima mma, na uru nke ihe ndi di n’ime ya. Ya mere, etinyere m ya n’elu tebul di n’etiti ulo m ma gwa ka a kpoo okwu na ndi niile nwere ochicho nwere ike ibia hu ihe ahụ kachasi ebube na nke kacha na-egbukepu egbukepu nke mmadu hwororo n’uwa a.”

“Ndi mmadu malitere ibata, na mbu ole na ole n’onu ogugu, ma na-amuba ruo n’igwe mmadu. Mgbe ha lere anya n’ime igbe ahụ na nke mbu, ha na-eju anya ma tie mkpu onu. Ma mgbe ndi na-ekiri ya bara uba, onye o bula malitere ikpaghasi ola ndi ahụ, na-ewepu ha n’igbe ahụ ma na-achusasi ha n’elu tebul. Amalitere m iche na onye nwe ya ga-achọ ka m weghachite igbe ahụ na ola ndi ahụ ozo n’aka m; ma o buru na m ekwe ka a chusasia ha, enweghi m ike itunye ha n’onodu ha n’igbe ahụ ozo dika ha di na mbu; wee nwee mmetuta na agahi m enwe ike izute ajuru oru ahụ, n’ihi na o ga-adi ukwu nke ukwu. Mgbe ahụ amalitere m iri ndi mmadu ariri ka ha ghara imetu ha aka, ma o bu iwepu ha n’igbe ahụ; ma ka m na-ariso ha ariri ike, ka ha na-achusasi ha ike kari; ma ugbu a o di ka ha na-achusasi ha n’ebe niile n’ime ulo ahụ, n’ala na n’elu ihe o bula e ji edozi ulo ahụ.”

“Mgbe ahụ, ahuru m na n’etiti nkume di oké onu ahia nke bu eziokwu na mkpuru ego ndi bu eziokwu, ha achusasi ala onu ogugu a na-apughu iguta aguta nke nkume di oké onu ahia adigboroja na mkpuru ego ugha. Iwe juru m nke ukwu n’ihi omume ha di ala na ekweghi ekele ha, m wee baara ha mba ma katoo ha n’ihi ya; ma ka m na-aba ha mba, otu ahụ ka ha na-achusasi kwu nkume di oké onu ahia adigboroja na mkpuru ego ugha n’etiti ndi nke bu eziokwu.”

“Mgbe ahụ, iwe juru m n’ime mkpuru-obi m nke anu ahụ, amalitekwaru m iji ike nke anu ahụ chupu ha n’ulo ahụ; ma ka m na-achupu otu, mmadu ato ozo ga-abata, wee webata unyi na mkpuru osisi a turu aja na aja na udi ahia mkpofu niile, ruo mgbe ha kpuchiri o bula n’ime ezigbo ola di oke onu, dayamond, na mkpuru ego ahụ, nke e mere ka ha puo n’anya kpamkam. Ha dokwara igbe m n’ibe-ibe, wee chusasia ya n’etiti mkpofu ahụ. Echere m na o dighi onye na-elebara mwute m ma o bu iwe m anya. Obi nkoropu juru m kpamkam, ike mmuo adaala m, m wee nodu ala bee akwa.”

“Mgbe m no otu a na-akwa akwa ma na-eru uju n’ihi nnukwu onwu m na ibu oru m, echetara m Chineke, ma jiri obi ike kpee ekpere ike ka O zitere m enyemaka. Ozugbo ahụ, uzo meghere, nwoke wee bata n’ime ulo ahụ, mgbe ndi mmadu niile hapuru ya; ma ya, ebe o ji ahia iza unyi n’aka ya, meghere windo ndi ahụ, ma malite iza unyi na mkpofu niile n’ime ulo ahụ.”

“Ariṛoṛo m ya ka o kwusi, n’ihi na e nwere ụfọdụ nkume dị oké ọṅụ ahịa gbasasiri n’etiti mkpofu ahụ.

“O gwara m ka m ‘ghara iṅu egwu,’ n’ihi na o ga ‘elekota ha.’”

“Mgbe ahụ, ka o na-ehichapụ ájá na mkpofu, ọla dị ọṅụ ahịa ụgha na mkpuru ego adigboroja, ha niile biliri wee si na windo puo dika igwe ojii, ifufe wee buru ha laa. N’etiti mkpotu na ima jijiji ahụ, emechiri m anya m nwa oge; mgbe m meghere ha, mkpofu ahụ niile apuola. Ọla ndi di oké ọṅụ ahịa, daimon ndi ahụ, na mkpuru ego ọlaedo na ọlaocha, dina gbasasija n’uba n’ime ulo ahụ dum.

“O wee debere n’elu tebul otu igbe, nke ka ibu nke ukwu ma maa mma karịa nke mbu, wee jiri aka juputara chikota ọla ndi ahụ, dayamond ndi ahụ, ego ndi ahụ, tuba ha n’ime igbe ahụ, ruo mgbe obuna otu n’ime ha fodurughi, o bu ezie na ufodu n’ime dayamond ndi ahụ adighi ibu karia isi agiga.”

“O wee kporo m ka m ‘bia hu.’”

“Elerem anya m n’ime igbe ahụ, ma ihe m huru kuru m anya nke ukwu. Ha na-egbuke egbuke ugboro iri karia ebube ha mbu. Echere m na a sachapuru ha nke oma n’aja site n’ukwu ndi ajo mmadu ahụ, ndi chusasiri ha ma zogharja ha n’ime ntu. E debere ha n’usoro mara mma n’ime igbe ahụ, onye o bua n’ebe ya, n’enweghi ihe o bua gosiri oru ike nke nwoke ahụ nke tubara ha n’ime ya. Etiere m mkpu n’ihi onu di ukwu, mkpu ahụ wee kpotee m.” Early Writings, 81–83.

Nkwa Ala Peeji nke James White

“Igbe-onwu” ahụ na-anochi anya nnukwu eziokwu ndi di n’Akwukwo Nso, nke metutara obibia nke ugboro abuo nke Onyenwe anyi Jisos Kraist, bu ndi e nyere Nwanna Miller ka o biputaara uwa.

“Igodo ahụ e tinyere” bu uzọ o si akwa Okwu amuma—iji akuku Akwukwo Nso tanyere akuku Akwukwo Nso—Akwukwo Nso buru onye na-akwa onwe ya. Site n’igodo a, Nwanna Miller meghere “igbe aku ahụ,” ma o bu nnukwu eziokwu nke obibia ahụ nye uwa.

“Ndi mmadu malitere ibata, na mbu ole na ole n’onu ogugu, ma na-abawanye ruo ibu igwe mmadu.’ Mgbe mbu e kwusara ozizi obibia ahụ site n’aka Nwanna Miller, na mmadu ole na ole ozo, o rughu oru di ukwu, o bukwa nani mmadu ole na ole ka e jiri ya kpotee; ma site n’afọ 1840 ruo 1844, ebe obula a kwusara ya, e kpaliri obodo ahụ dum.”

“The icho mma, daimon, wdg.’ nke ‘udi nile na nha nile’ nke e ‘doziri nke oma n’onodu ha di iche iche n’ime akpa ahụ’ na-anochi anya umu Chineke, [Malachi 3:17,] sitere n’ulo uka nile, nakwa n’ihe foro nke nta ka o buru onodu na onodu ndu nile, ndi natara okwukwe obibia ahụ, a hukwara ha ka ha were obi ike guzoro n’onodu ha di iche iche n’ihi ihe di nsọ nke eziokwu. Ka ha na-agahari n’usoro a, onye o bua na-elekota oru nke ya, na-ejikwa umeala n’obi na-eje ije n’ihu Chineke, ‘ha na-egosiputa ihè na ebube’ nye uwa, nke o dighi ihe ha ya ma e wezuga uka n’ubochi ndiozi. Ozi ahụ, [Nkpughe 14:6, 7] gara, dika a puru isi kwuo ya, n’elu nku nke ifufe, na oku ahụ, ‘Bia, n’ihi na ihe nile adila njikere ugbu a,’ [Luk 14:17.] gbasara ebe nile n’ike na

n'orụ ya.”

“Mgbe mmụọ-ozị na-efe efe [Mkpughe 14:6, 7.] malitere ibu ụzọ kwusaa ozi ọma ebighị ebi ahụ, ‘Tuony egwu Chineke, nyekwanụ ya otuto; n’ihi na awa ikpe ya abiala,’ otutu tiri mkpu ọny n’ile anya ọbịbịa Jisọs, na mweghachi ihe niile, ndị e mesiri guzogide, kwaa emo, ma kwaa eziokwu ahụ ọchi, nke obere oge tupu ahụ juputara ha n’ony. Ha kpasuru ọgbaaghara ma chusasia ọla ndi ahụ di oké ony ahia. Nke a na-eduga anyi n’oge mgbusiakwukwo nke afo 1844, mgbe oge nchusasi malitere. Riba ama nke a: ọ bu ndi ahụ bubu ndi ‘tiri mkpu ony’ kpasuru ọgbaaghara ma chusasia ọla ndi ahụ di oké ony ahia. Ma ọ dighi onye ọbula chusasiri igwe aturu ahụ nke ọma nke ukwu, ma duga ha n’uzo aghugho kemgbe 1844, dika ndi ahụ bubu ndi kwusara eziokwu ahụ, ma nuriakwa ony n’ime ya; ma ndi kemgbe ahụ gonari ọru Chineke, na mmezu amuma n’ihe banyere ahumahụ anyi nke ọbịbịa gara aga.”

“Ihe-àmà Nwanna Miller, ruo onwa ole na ole mgbe Mkpu Etiti Abali gasiri, n’onwa nke asaa, 1844, bu na e mechiri ụzọ ahụ, nakwa na ngaghari Ọbịbịa ahụ bu mmezu nke amuma, nakwa na anyi ziri ezi n’ikwusa oge ahụ. O wee duọ umunna ya ọdu, site n’akwukwo Advent Herald, ka ha jidesie ike, ka ha nwee ndidi, ma ghara itakwu ibe ha uta; Chineke ga-emekwa ka o doo anya n’oge na-adighi anya na ha ziri ezi n’ikwusa oge ahụ. N’uzo di otu a ka ọ rioro aririo n’ihi ihe icho mma ndi ahụ, ebe ọ na-enwe mmetuta banyere ‘oru-aza-ya-ony’ ya n’ebe ha no, nakwa na ‘o ga-adi ukwu nke ukwu.’”

“‘Ola adigboroja na ego adigboroja’ ndi a gbasasiri n’etiti ndi bu eziokwu, n’ezie na-anochi anya ndi ntughari ugha, ma ọ bu ‘umu mba ozọ,’ [Hosea 5:7.] ebe e mechiri ony ụzọ ahụ n’afọ 1844.

“Igbe nke abuo ahụ, ‘igbe di ukwu kari ma maa mma kari nke mbu,’ nke a chikobara ‘ihe icho mma,’ ‘dayamond,’ na ‘mkpuru ego’ ndi ahụ gbasasiri n’ime ya, na-anochi anya nnukwu ubi nke eziokwu di ndu nke oge a, nke a ga-achikobara igwe aturu ahụ gbasasiri n’ime ya, ọbuna 144,000, ha niile nwere akara nke Chineke di ndu. O nweghi otu n’ime dayamond ndi ahụ di oké ony ahia a ga-ahapu n’ochichiri. Ọ bu ezie na ufodu ‘adighi ibu kari isi atudo,’ a gaghie eleghara ha anya ma hapu ha n’ezi n’ubochi a mgbe Chineke na-achikota ihe icho mma Ya. [Malachi 3:16–18.] Ọ puru izipu ndi mmuo ozi Ya ma mee ka ha gbaputa ngwa ngwa, dika O mere ka Lot puo na Sodom. ‘Oru di mkpirikpi ka Onyenwe anyi ga-aru n’elu uwa.’ ‘O ga-ebelata ya n’ezi omume.’ Lee Ndi Rom 9:28.”

“‘Ajá na ntakiri iberibe ihe, ajá, na udi mkpofu nile di iche iche,’ na-anochi anya njehie di iche iche na otutu nke e webatara n’etiti ndi kwere na ọbịbịa nke ugboro abuo, kemgbe ubia afo 1844. N’ebe a, aga m ewere nti kpoturu ufodu n’ime ha.

“1. Nkwuru-ukwu nke ufodu n’ime ndi ‘ozuzu aturu’ jiri mpako were ozugbo e kwusachara akwa Etiti Abali, na ike nsọ ahụ na-agbaze obi nke Mmuo Nso nke sochiri mmeghari onwa nke asaa bu mmetuta mesmerik. George Storrs so n’ime ndi mbu were nkwuru-ukwu a. Lee ihe odide ya n’akuku ikpezu nke afo 1844, n’ime Midnight Cry, nke a na-ebiputa mgbe ahụ n’obodo New York. J. V. Himes, na Nzuko Albany n’oge opupu ihe ubi nke 1845, kwuru na mmeghari onwa nke asaa meputara mesmerism omimi ukwu asaa. A gwara m nke a site n’aka onye no ebe ahụ ma nu okwu ahụ. Ndi ozọ bu ndi sonyere n’oru nke ọma n’akwa onwa nke

asaa ekwuola kemgbe ahụ na mmeghari ahụ bu oru Ekwensu. Ituru oru Kraist na nke Mmuo Nso n'aka Ekwensu bu, n'ubochi Onye Nzoputa anyi, nkwulu megide Mmuo Nso, o bukwa nkwulu ahụ ugbu a.”

“2. Otutu nnwale gbasara oge kpomkwem. Ebe ubochi 2300 ahụ kwusiri na 1844, otutu oge ka ndi di iche iche edobeworo maka mmezu ha. N'ime ime nke a, ha ewepuwo 'akara okè' ahụ, ma bute ochichiri na obi abuo n'elu mmeghari mbibia ahụ dum.

“3. Imu mmuo ya na echiche efu ya niile na mmebiga ya okè. Aghughu a nke Ekwensu, nke ruru oru onwu di egwu, ka e ji 'mkpucha osisi,' na 'udi ihe mkpofu niile' nochite ya nke oma. Otutu n'ime ndi loro nsi nke imu mmuo kwetara eziokwu nke ahumahu obibia anyi gara aga, ma n'ihu eziokwu a emeela ka otutu kwere na imu mmuo bu mkpuru sitere n'okike nke ikwere na Chineke duziri nnukwu mmeghari nke obibia ahụ n'afu 1843 na 1844. Pita, na-ekwu okwu banyere ndi ga 'ewebata ozizi nduhie nke mbibi, obuna na-agonari Onyenweanyi ahụ zutara ha,' siri, 'N'IHU HA KA A GA-EKWU UZO EZI-OKWU OJO.'”

“4. S. S. Snow na-ekwuputa onwe ya ibu 'Ilaija onye amuma'” Nwoke a, n'uzo ndu ya di itunanya na nke ojo, emeela kwa akuku nke ya n'oru a nke onwu, uzo o soro emewo ka e wetara ezi onodu nke ndi nso na-eche ihe n'onodu ihere n'uche nke otutu mkpuruobi eziokwu.

“N'elu katalogu a nke njehie, enwere m ike itinye otutu ndi ozo, dika 'puku afu' nke Mkpughe 20:4, 7, n'oge gara aga, ndi 144,000 nke Mkpughe 7:4; 14:1, ndi ahụ bu ndi 'biliri puta n'ili' mgbe mbilite n'onwu Kraist gasiri, ozizi nke enweghi oru, ozizi nke mbibi umu oheru, wdg. wdg.

“A gbasasiri njehie ndi a nke ukwu site n'irusi oru ike, ma tuo ha n'ihu igwe aturu ahụ na-eche nche, nke mere na, n'oge Nwanna Miller roro nro ahụ, ezigbo ola ndi ahụ 'e wepuwu n'anya mmadu,' ma okwu onye amuma ahụ wee buru nke dabara adaba—'E meewokwa ka ikpe laa azu, ezi omume anokwaghi nso,' wdg. wdg. Lee Aisaja 59:14. N'oge ahụ, o dighi akwukwo o bula n'ala ahụ banyere obibia Onyenwe anyi nke na-akwado okwu eziokwu nke ugbu a. The Day-Dawn bu nke ikpeazu ji agbachitere ezi onodu nke obere igwe aturu ahụ; ma nke ahụ nwuru onwa ole na ole tupu Onyenwe anyi enye Nwna. Miller nro a; ma n'ihu ogo ikpeazu ya tupu onwu, o turu ndi nso ike gwuru, ndi na-asu ude, aka na 1877, nke n'oge ahụ ka bu afu iri ato n'odinihu, di ka oge ntohapu ikpeazu ha. Ewoo! ewoo! O bughu ihe ijuanya na Nwanna Miller, n'nro ya, 'nodu ala bee akwa' n'ihu onodu a jogburu onwe ya.”

“Nwannaanyi Miller mechiri anya ya n'onwu, n'ubochi Disemba 22, 1849, nke mezuru okwu ndi a di n'aro ya, 'N'etiti mkpotu na ngaghari ahụ, emechiri m anya m nwa oge.' Mmezu a di itunanya doro anya nke ukwu nke na o dighi onye ga-ada ihu ya.”

“Igbe ahụ, na-anochi anya eziokwu obibia ahụ Nwanna Miller kwusara nye uwa, di ka e deputara ya n'ilu ahụ banyere umu agboghò iri. [Matiu 25:1-11.] Nke mbu, oge ahụ, 1843; nke abuo, oge ichere ahụ; nke ato, mkpu etiti abali ahụ, n'onwa nke asaa, 1844, na nke ano, uzo e mechiri emechi. O dighi onye o bula guworo akwukwo ndi banyere obibia nke abuo kemgbe 1843, ga-agonari na Nwanna Miller akwadowo ihe ano ndi a di mkpa n'akuko ihe mere eme nke obibia ahụ. Usoro eziokwu a kwekoru n'otu, ma o bu 'igbe,' a dokawori ya n'ibe-ibe, wee chusasia ya n'etiti mkpofu site n'aka ndi juru ahumahu nke ha onwe ha, ma gonaria obuna

eziokwu ndi ahụ nke ha, ha na Nwanna Miller, ji obi ike di ukwu kwusara nye uwa.”

“N’oge ahụ, nzuko-ukwu ga-adị ocha ma buru nke ‘na-enweghi mmejo n’ihu ocheeze Chineke,’ ebe ha ekwuputala njehie ha niile, mmejo ha na mmehie ha, ma e sachapukwala ha site n’obara Kraist ma hichapukwa ha, ha ga-adị ‘na-enweghi ntupo ma o bu nkuchi, ma o bu ihe o bu la yiri nke ahụ.’ Mgbe ahụ ha ga-enwu n’otuto ji ugboro iri karja otuto mbu ha.”

JAMES WHITE Oswego, Mee, 1850.